

Užvingio tilto
**poveikio aplinkai vertinimo (PAV)
PROGRAMA**

PŪV organizatorius: Vilniaus miesto savivaldybės
administracijos direktorius

PAV dokumentų rengėjas: UAB „Infraplanas“

2020 m. birželis

Darbo pavadinimas: Užvingio tilto, poveikio aplinkai vertinimo (PAV) PROGRAMA

Veiklos vieta: Vilniaus miestas, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijos

Ataskaitos versija: Nr. 1

Rengimo metai: 2020 m.

PŪV organizatorius: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Direktorius, Konstitucijos pr. 3, LT- 09308 Vilnius, įmonės
kodas 188710061; Tel.: (8-5) 2112529,
savivaldybe@vilnius.lt;

PAV Dokumentų rengėjas: UAB „Infraplanas“ K. Donelaičio g. 55–2, Kaunas LT–44245,
tel. (8-37) 40 75 48; faks. (8-37) 40 75 49; el. p.
info@infraplanas.lt

PAV programos Rengėjų sąrašas:

Vardas Pavardė, pareigos, išsilavinimas	Atsakomybė ir ataskaitos dalis
Aušra Švarplienė Direktorė Aplinkos inžinerijos magistras	PAV proceso koordinavimas
Tadas Vaičiūnas, Projektų vadovas Taikomosios ekologijos magistras Mob. +370 693 90 610	Atsakingas vykdytojas, pagrindinis ataskaitos rengėjas. Projekto aprašymas, poveikio aplinkai vertinimas
Raminta Survilė, Visuomenės sveikatos specialistė Visuomenės sveikatos bakalauras	Visuomenės sveikata ir visuomenės informavimas ir konsultacijos
Laura Jurkevičiūtė Aplinkosaugos specialistė Ekologijos magistras	Teritorijos įvertinimas

Turinys

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI	5
PAV PROGRAMOS SANTRAUKA	5
1 ĮVADAS	8
2 BENDRIEJI DUOMENYS	9
2.1 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS (UŽSAKOVAS)	9
2.2 POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO DOKUMENTŲ RENGĖJAS	9
2.3 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS PAVADINIMAS	9
3 INFORMACIJA APIE PLANUOJAMĄ ŪKINĘ VEIKLĄ (PŪV).....	9
3.1 PŪV VIETA	9
3.2 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS	10
3.3 PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ETAPAI	15
4 TERITORIJOS ĮVERTINIMAS	15
4.1 ADMINISTRACINĖ PRIKLAUSOMYBĖ IR BENDROJI DALIS	15
4.2 VANDUO	19
4.2.1 PAVIRŠINIS VANDUO	19
4.2.2 POŽEMINIS VANDUO	20
4.3 ŽEMĖS GELMĖS	21
4.4 DIRVOŽEMIS.....	22
4.5 SAUGOMOS TERITORIJOS, MIŠKAI, BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ	24
4.6 PELKĖS IR DURPYNAI	33
4.7 KRAŠTOVAIZDIS.....	34
4.8 ŽEMĖNAUDA	38
4.9 REKREACIJA.....	39
4.10 KULTŪROS PAVELDAS	40
4.11 GYVENAMOJI APLINKA.....	41
4.12 VISUOMENINĖS PASKIRTIES OBJEKTAI.....	42
5 POVEIKIO APLINKAI VERTINIMAS, METODAI IR PRIEMONĖS	43
5.1 PAV PROCEDŪROS	43
5.2 NAGRINĖJAMI VARIANTAI.....	44
5.3 POVEIKIO APLINKAI ŠALTINIAI.....	44
5.4 NAGRINĖJAMI APLINKOS KOMPONENTAI	44
5.5 VERTINIMO METODAI.....	44
5.5.1 ESAMOS APLINKOS VERTINIMAS	44
5.5.2 TRIUKŠMAS	45
5.5.3 APLINKOS ORO TARŠA	45
5.5.4 VANDENS IR DIRVOŽEMIO TARŠA	45
5.5.5 SAUGOMOS TERITORIJOS, MIŠKAI IR BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ.....	46
5.5.6 KRAŠTOVAIZDIS.....	46
5.5.7 KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI	46
5.5.8 VISUOMENĖS SVEIKATA	46
6 PRIEMONĖS NEIGIAMO POVEIKIO SUMAŽINIMUI	47
7 TARPVALSTYBINIS POVEIKIS	47
8 EKSTREMALIOS SITUACIJOS.....	47

9	POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO SPRENDINIŲ KONTROLĖ IR MONITORINGO PLANAS	47
10	VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KONSULTACIJOS	48
10.1	VISUOMENĖS INFORMAVIMAS PROGRAMOS RUOŠIMO ETAPE	48
10.2	INFORMAVIMAS ATASKAITOS RENGIMO ETAPE.....	48
11	VERTINIMO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS	48
12	SIŪLOMAS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS TURINYS.....	49
13	LITERATŪROS SĄRAŠAS	51
14	PRIEDAI	52
1	PRIEDAS. VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS LICENCIJA, KVALIFIKACINIAI DOKUMENTAI.....	52
2	PRIEDAS. NATURA 2000 REIKŠMINGUMO IŠVADA DĖL PAV.....	52
3	PRIEDAS. SRIS IŠRAŠAS	52
4	PRIEDAS. NERIES UPĖS ATKARPOS HIDROLOGINIAI - HIDRAULINIAI TYRIMAI, UAB „APLINKOS INŽINIERIŲ GRUPĖ“ 2020 METAIS	52

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

PŪV	Planuojama ūkinė veikla.
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas.
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
DP	Detalus planas
SRIS	Saugomų rūšių informacinė sistema
VSTT	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba

PAV programos santrauka

Vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose, nuo Vingio parko iki Lietuvos parodų ir kongresų centro „Litexpo“ teritorijos per Neries upę planuojama statyti tiltą (Užvingio salos tiltas). Tiltas bus skirtas tik pėstiesiems ir dviratininkams. PŪV uždaviniai:

- Įrengti tiltą (su visa jam reikalinga infrastruktūra);
- Suformuoti Užvingio salą, tilto prieigose (buvusioje vagos protakoje, keičiant reljefą);
- Įrengti dviračių takus (su visa jiems reikalinga infrastruktūra);
- Įrengti pėsčiųjų takus (su visa jiems reikalinga infrastruktūra);
- Išilgai kranto įrengti gruntinius takus su sustiprinta konstrukcija;
- Suformuoti parko erdvę (atnaujinti reljefą ir apželdinti teritoriją);

Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie aplinkos ministerijos 2019-06-21 raštu Nr. (4)-V3-783(7.21) planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvada, kad PŪV gali daryti sukelti reikšmingą poveikį NATURA 2000 teritorijoje saugomoms vertybėms. Natura 2000 išvada pateikta 2 priede.

Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis LR Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1495 nauja redakcija, kuri įsigaliojo nuo 2017-11-01 ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Aplinkos ministro įsakymu 2017.10.31 Nr. D1-885.

Nagrinėjama PŪV numatoma 1 sklype ir laisvoje valstybinėje žemėje: laisvoje valstybinėje žemėje (koreguojamoje rengiamu detaliuoju planu) apie 3,37 ha plote ir sklype Nr. 0101/0051:1632 (žemės sklypo plotas 9,1426 ha, miško žemės plotas 1,0636 ha, kitos žemės plotas 8,0790 ha, žemės sklypo naudojimo būdas – atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos). Pastarajame sklype PŪV užimamas plotas yra apie 4,1 ha teritorija. Suformuotas sklypas sudaryta panaudos sutartimi priklauso Vilniaus miesto savivaldybei. Nagrinėjama PŪV teritorija vakarinėje pusėje ribojasi su keletu gyvenamųjų sklypų. Gretimuose sklypuose nėra vykdoma jokia ūkinė veikla (žr. 4 pav.).

Esamos aplinkos analizė:

- Pagal žemės gelmių registro duomenis analizuojamoje teritorijoje nėra požeminio vandens vandenviečių, tačiau teritorija patenka į požeminio vandens vandenviečių, projektines vandenviečių apsaugos juostas. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė (reg. Nr. 157) nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 95 m.
- Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos Geologinių reiškinių ir procesų žemėlapiu, analizuojamoje teritorijoje ir artimoje jos aplinkoje geologinių reiškinių (erozija, sufozija, karstas, nuošliaužos) neužfiksuota. Artimiausias geologinis reiškinys nutolęs ~0,562 km šiaurės vakarų kryptimi.
- Analizuojamoje teritorijoje ir artimoje jos aplinkoje naudingųjų išteklių telkinių nėra. Artimiausi naudingųjų išteklių telkiniai nutolę ~4,9 km (Gariūnų naudojamas smėlio ir žvyro

telkinys, Nr. 740) ir ~5,6 km (Gariūnai II nenaudojamas smėlio ir žvyro telkinys, Nr. 5079) pietvakarių kryptimis.

- Analizuojama teritorija persidengia su saugoma „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbia teritorija (LTVIN0009) apie 0,686 ha plotu. Planuojamas tiltas su „Natura 2000“ teritorijos teritorija persidengia apie 0,09 ha plotu.
- Analizuojamoje teritorijoje yra valstybinių miškų, kurie priskiriami II grupės specialiosios paskirties miškams: miško parkams ir miestų miškų pogrupiams. Miško parkai su PŪV teritorija persidengia apie 1,866 ha plotu, miestų miškai – apie 1,150 ha plotu. Rengiant detalų planą planuojamą paversti miško žemę kitomis naudmenomis (Vingio parko pusėje 0,826 ha, „Litexpo“ parodų rūmų pusėje 1,15 ha) viso 1,976 ha teritorijoje. Rytinė analizuojamos teritorijos dalis patenka į Vingio parką, Karoliniškių parkas nutolęs apie 350 m šiaurės vakarų kryptimi, Lazdynų miško parkas nutolęs apie 380 m pietvakarių kryptimi.
- Remiantis Saugomų rūšių informacine sistema (SRIS) analizuojamoje teritorijoje ir greta jos yra užfiksuota 11 saugomų rūšių stebėjimo atvejų, 10 skirtingų saugomų rūšių.
- Remiantis Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapiu analizuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse pelkių ir durpynų nėra fiksuojama. Artimiausi durpingi pažemėjimai nuo PŪV yra nutolę apie 2,4 km pietvakarių, apie 2,7 km šiaurės vakarų ir apie 3,1 km šiaurės rytų kryptimis.
- Kraštovaizdžio draustinių greta PŪV nėra, artimiausias kraštovaizdžio draustinis - Karoliniškių kraštovaizdžio draustinis nutolęs apie 303 m šiaurės vakarų kryptimi.
- Analizuojama teritorija patenka į saugomas nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijas: su Vingio parku (kodas 30663) persidengia apie 1,904 ha plotu.
- Analizuojama teritorija yra vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose, abipus Neries upės. Vilniaus miesto savivaldybės duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybės gyventojų skaičius – 583 788 gyventojų, iš kurių Vilkpėdės seniūnijoje gyvena 19 735, Lazdynų seniūnijoje – 32 190 gyventojai. Artimiausias gyvenamasis pastatas (Kazimiero Jelskio g. 9A, Vilnius), nuo PŪV teritorijos ribos nutolęs ~0 m atstumu ir sutampa su PŪV teritorijos riba ~13 m ilgio atkarpa. 500 m spinduliu aplink analizuojamą teritoriją yra 75 gyvenamosios paskirties pastatai, kuriuose gyvena apytiksliai 771 gyventojas.

Nagrinėjami variantai:

- 0 variantas: Esama situacija;
- A variantas: Planuojama ūkinė veikla PŪV (veikla + priemonės).

Rengiant PAV ataskaitą, priklausomai nuo prognozuojamo poveikio biologinei įvairovei gali būti taikomos kelios priemonių alternatyvos.

PAV ataskaitoje planuojami nagrinėti poveikio aplinkai šaltiniai:

- Projektinių sprendinių vertinimas;
- Teritorijos paruošiami darbai prieš statybų darbus;
- Statybos darbai;
- Objekto eksploatacija

Poveikiai yra suskirstomi į kategorijas:

- Fizinė ir gyvoji gamta (dirvožemis, paviršinis ir požeminis vanduo, kraštovaizdis, biologinė įvairovė, saugomos teritorijos, gyvosios ir negyvosios gamtos ištekliai).
- Poveikis visuomenės sveikatai.
- Nekilnojamosios kultūros vertybės.

Nagrinėjama visa PŪV teritorija, o taip pat ir gretimai esančios teritorijos, priklausomai nuo kiekvieno aplinkos komponento ir jo paplitimo masto.

Planuojamos veiklos poveikis aplinkai vertinamas remiantis esamais duomenų šaltiniais (bendrieji planai, kadastrai, elektroninės duomenų bazės, kt.), lauko tyrimais, galiojančiomis Lietuvoje metodikomis, patvirtintomis vertinimo programomis, užsienio ir Lietuvos mokslinė medžiaga. Naudojami šaltiniai, studijos, reglamentai pateikti literatūros sąrašė.

PAV darbo grupė vadovausis šiais papildomai atliekamais tyrimais:

- Varliagyvių migracijos
- Ictiologiniai
- Dendrologiniai
- Hidrologiniai.

Nustačius reikšmingą poveikį aplinkai ir/ar visuomenės sveikatai bus siūlomos poveikį mažinančios priemonės.

Visuomenės bus informuota tiek PAV programos tiek PAV ataskaitos rengimo metu.

PAV programa ir PAV ataskaita derinama su PAV subjektais ir Atsakinga institucija.

1 ĮVADAS

Vakariniėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose, nuo Vingio parko iki Lietuvos parodų ir kongresų centro „Litexpo“ teritorijos per Neries upę planuojama statyti tiltą (Užvingio salos tiltas). Tiltas bus skirtas tik pėstiesiems ir dviratininkams.

Tiltas sujungs dešiniajame Neries krante esančias Lietuvos parodų ir kongresų centro prieigas su Vingio parku upės kairiajame krante, kur prasideda specialiuoju planu numatytas dviračių tako magistralinis maršrutas E1 maršrutas – atkarpa nuo Vingio parko iki Titnago g. (Čiurlionio, Geležinio Vilko, Eigulių, Savanorių, Titnago g.).

PŪV numatoma laisvoje valstybinėje žemėje (koreguojamoje rengiamu detaliuoju planu) apie 3,37 ha plote ir sklype Nr. 0101/0051:1632 (bendras žemės sklypo plotas 9,1426 ha, miško žemės plotas 1,0636 ha, kitos žemės plotas 8,0790 ha, žemės sklypo naudojimo būdas – atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos). Pastarajame sklype PŪV užimamas plotas yra apie 4,1 ha teritorija. Bendras PŪV teritorijos plotas 7,47 ha.

Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie aplinkos ministerijos 2019-06-21 raštu Nr. (4)-V3-783(7.21) planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvada, kad PŪV gali daryti sukelti reikšmingą poveikį NATURA 2000 teritorijoje saugomoms vertybėms. Natura 2000 išvada pateikta 2 priede.

Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis LR Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1495 nauja redakcija, kuri įsigaliojo nuo 2017-11-01 ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Aplinkos ministro įsakymu 2017.10.31 Nr. D1-885.

PAV procesas apims šias procedūras:

- PAV PROGRAMOS (toliau PROGRAMA) parengimas, pranešimas visuomenei apie parengtą programą, suderinimas su PAV subjektais ir Atsakingos institucijos patvirtinimas .
- PAV ATASKAITOS parengimas (toliau – ATASKAITA).
- VISUOMENĖS INFORMAVIMAS, ataskaitos pristatymas visuomenei.
- ATASKAITOS DERINIMAS IR SPRENDIMO PRIĖMIMAS su PAV subjektais ir atsakinga institucija.

PAV PROGRAMA parengta atsižvelgiant į PAV įstatymo reikalavimus ir PAV programos ir ataskaitos rengimo nuostatus.

PROGRAMOS tikslas ir užduotis:

- nustatyti ATASKAITOS turinį, apimtį bei joje nagrinėjamus klausimus;
- užtikrinti, kad ATASKAITOJE bus išsamiai nagrinėjamas reikšmingas poveikis aplinkai ir pateikiama informacija, reikalinga priimti motyvuotą sprendimą, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje;
- skatinti neigiamo poveikio prevencijos ir sumažinimo priemonių planavimą ir svarstymą ankstyvuoju metu;
- numatyti, kokie metodai bus taikomi vykdomos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikiui aplinkai prognozuoti, jo svarbai nustatyti ir įvertinti;
- palengvinti planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui (užsakovui) tolesnes planavimo (projektavimo) procedūras, užtikrinti, kad bus atsižvelgiama į planavimo sąlygose nurodytus

reikalavimus, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektų dalyvavimą ir jų išvadų pateikimą laiku.

PAV subjektai, kurie nagrinės PAV programą ir pateiks savo išvadas dėl PAV programos ir dėl PAV ataskaitos:

- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas (Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius) el. p. vilnius@nvsc.lt.
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius (Šnipiškių g. 3 LT-09309 Vilnius) el. p. vilnius@kpd.lt.
- Vilniaus miesto savivaldybės administracija (Konstitucijos pr. 3, LT- 09601 Vilnius) el. p. savivaldybe@vilnius.lt;
- Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba (Švitrigailos g. 18, 03223 Vilnius) el. p. vilnius.pgv@vpgt.lt .
- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (Antakalnio g. 25, LT-10312, Vilnius vsst@vsst.lt).

SPRENDIMĄ dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą pasirinktoje vietoje priims atsakinga institucija – **Aplinkos apsaugos agentūra** (A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. (8) 706 62008, faksas (8) 706 62000, www.gamta.lt).

2 BENDRIEJI DUOMENYS

2.1 Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas)

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, LT- 09308 Vilnius, įmonės kodas 188710061; Tel.: (8-5) 2112529, savivaldybe@vilnius.lt;
Kontaktinis asmuo: Rūta Matonienė Tel. (8 5) 211 2516, mob. + 370 686 46 512

2.2 Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas

UAB „Infraplanas“, K. Donelaičio g. 55–2, Kaunas LT–44245, tel. (8-37) 40 75 48; faks. (8-37) 40 75 49; el. p. info@infraplanas.lt
Juridinio asmens Licencija Nr. VSL–260 Visuomenės sveikatos priežiūros veiklai išduota 2010 m. gruodžio 06 d.
Kontaktinis asmuo: Projektų vadovas Tadas Vaičiūnas, tel. (8-37) 40 75 48, mob. +370 69390610, el. p. t.vaiciunas@infraplanas.lt.

2.3 Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Užvingio tiltas

3 INFORMACIJA APIE PLANUOJAMĄ ŪKINĘ VEIKLĄ (PŪV)

3.1 PŪV vieta

PŪV vieta yra vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose. PŪV teritorijos plotas – apie 7,47 ha.

Didžioji dalis teritorijos apima kitos paskirties žemės plotus ir - miško žemių plotus. Visos nagrinėjamos PŪV teritorijos funkcinės zonos tipas – intensyviai naudojimui įrengiami želdynai. PŪV teritorija šiuo metu yra gana natūrali, neurbanizuota, išskyrus vakarinę teritorijos dalį kuri yra užstatyta dangomis. Kraštovaizdžio, biologinės įvairovės ir paviršinio bei požeminio vandens aspektu

svarbiausia vieta – Neries upė ir jos prieigos per kurią ir yra planuojamas tiltas skirtas pėstiesiems ir dviratininkams.

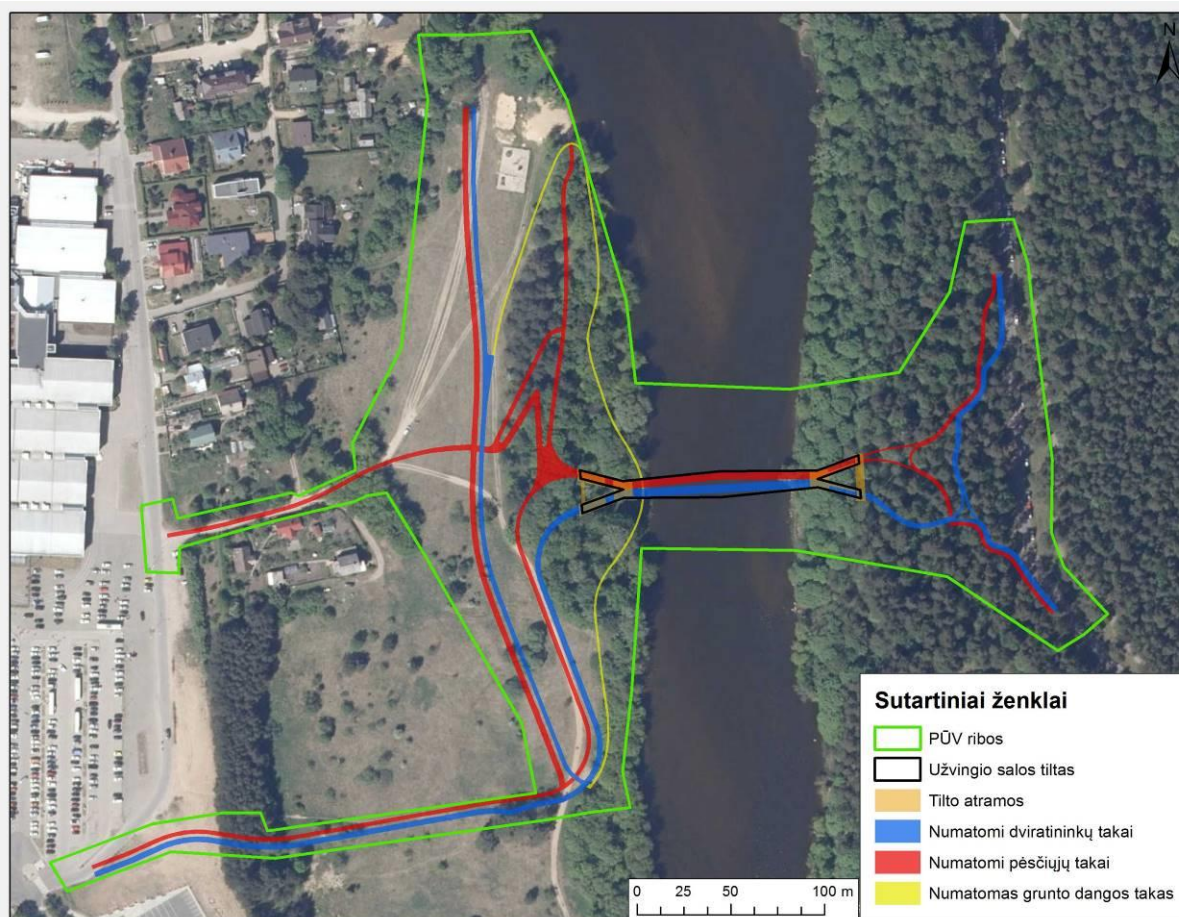
3.2 Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama (žr. 1 pav.):

- Įrengti tiltą (su visa jam reikalinga infrastruktūra);
- Suformuoti Užvingio sala, tilto prieigose (buvusioje vagos protakoje, keičiant reljefą);
- Įrengti dviračių takus (su visa jiems reikalinga infrastruktūra);
- Įrengti pėsčiųjų takus (su visa jiems reikalinga infrastruktūra);
- Išilgai kranto įrengti gruntinius takus su sustiprinta konstrukcija;
- Suformuoti parko erdvę (atnaujinti reljefą ir apželdinti teritoriją);

1. Numatomi statinių techniniai parametrai

Statiniai	Mato vnt.	Kiekis
Tilto ilgis	m	159,4
Tilto plotis (kintamas):		
Galuose	m	23,5
Ties upės pakrantėmis	m	9
Tilto centre	m	14
Dviračių takų plotis	m	3
Dviračių takų ilgis	m	722*
Pėsčiųjų takų plotis	m	2,25
Pėsčiųjų takų ilgis	m	1507*
Išilgai kranto įrengti gruntiniai takai su sustiprinta konstrukcija, plotis	m	1,5
Išilgai kranto įrengti gruntiniai takai su sustiprinta konstrukcija, ilgis	m	425*
*takų planinė padėtis ir ilgis dar gali minimaliai kisti siekiant išsaugoti daugiau medžių		

1. pav. Nagrinėjamos teritorijos situacijos schema ir sprendiniai

Detalus sprendinių aprašymas:

Kairiajame krante - Vingio parko pusėje:

Tarp Vingio parko III-iosios terasos ir I – osios terasos bei salpos esančiame šlaite (į kurio viršutinę keterą remiasi projektuojamas tiltas) pastebimos išraiškingos vandens srautų suformuotos raguvos. Numatant vietą tiltui, jos išsaugotos kaip natūralūs vandentakiai iš III-os terasos į Neries vagą. Taip pat numatoma jas pritaikyti galimam pėsčiųjų nusileidimui link upės pakrantės.

Formuojamame tilto prieigų žaliame skvere nauji takai veda nuo Čiurliono g. (106-106 abs. alt.) link tilto pradžios (101 abs. alt.) ir palaipsniui įsispaudžiami į esamą tereną (nuo 0 m ties Čiurliono g. iki 1,5m reliatyvaus gylio ties tiltu). Šiuo erdvinio veiksmu atskiriami autentiškas miško terenas, bei nauji takai ir su jais susijusi tilto prieigų infrastruktūra (suoliukai, šiuokšliadėžės, apšvietimas). Įspaudimas suteikia galimybę tolygiam judėjimui link tilto (niveliuoja taką 5 proc. tolygiam nuolydžiui), bei kaip aiškus naujas sluoksnis interpretuoja vandens formuoto raguvėto šlaito charakterį – tai įspaudas žmonių srautui, visa kita paliekant autentiškame tereno lygyje.

Dešiniajame krante – buv. Užvingio salos ir protakos pusėje:

Tiltą numatoma pabaigti pakrantės zonoje, buv. salos teritorijos epicentre, vizualiai nekertant ir neužstoja buv. protakos erdvės, tiltine-estakadine infrastruktūra, toliau organizuojant takus reljefinėmis kraštovaizdžio formavimo priemonėmis.

Reljefas pakeliamas iki tilto atramos – aukščiausio taško, o nuo jos, išlaikant patogų takų nuolydį (5 proc.), tolygiai žeminamas iki esamų buv. salos ribos altitudžių. Išlaikant normatyvinį tilto nuolydį (4 proc.), tilto takas ties kranto atrama užbaigiamas 94.5m absoliutinėje altitudėje buv. salos epicentre,

bei tolygiai sampila (salagūbriu) pratęsiamas iki esamų altitudžių (87-88m abs.alt) ties menama buv. salos riba bei esamo buv. protakos pievos paviršiaus.

Tokiu būdu įdiegiant naują jungtį, bei formuojant jos prieigas, įskaitant salos apželdinimo naujais medžiais bei krūmynais priemones, nebūtų esmingai įtakojamas salpoje išlikusių buv. protakos ir buv. salos kraštovaizdžio erdvinis charakteris. Išsaugomos protakos erdvėje bei rekultivuojamos buv. salos teritorijoje numatoma išvystyti parką su aktyvios rekreacijos elementais, kraštovaizdžio sprendiniais toliau pabrėžiant susiklosčiusį geomorfologinių Neries slėnio darinių bei apatinių terasų floros charakterį.

Tilto ašis pasirinktą siekiant išsaugoti bei pabrėžti esamas gamtines vertybes nagrinėjamoje teritorijoje: Vingio parko pusėje prie vandenvietės esančią natūralią Raguvos teritoriją; Litekso pusėje randamą Užvingio salos bei natūraliai užseklėjusios buv. protakos vagos (dab. pievos) teritoriją; Nekeičiant Neries pakrančių charakteringo skerspjūvio; Tiltas statmenas krantams, optimalių gabaritų, minimaliai prisiliečiantis prie esamo kraštovaizdžio.

Tilto statybos technologija:

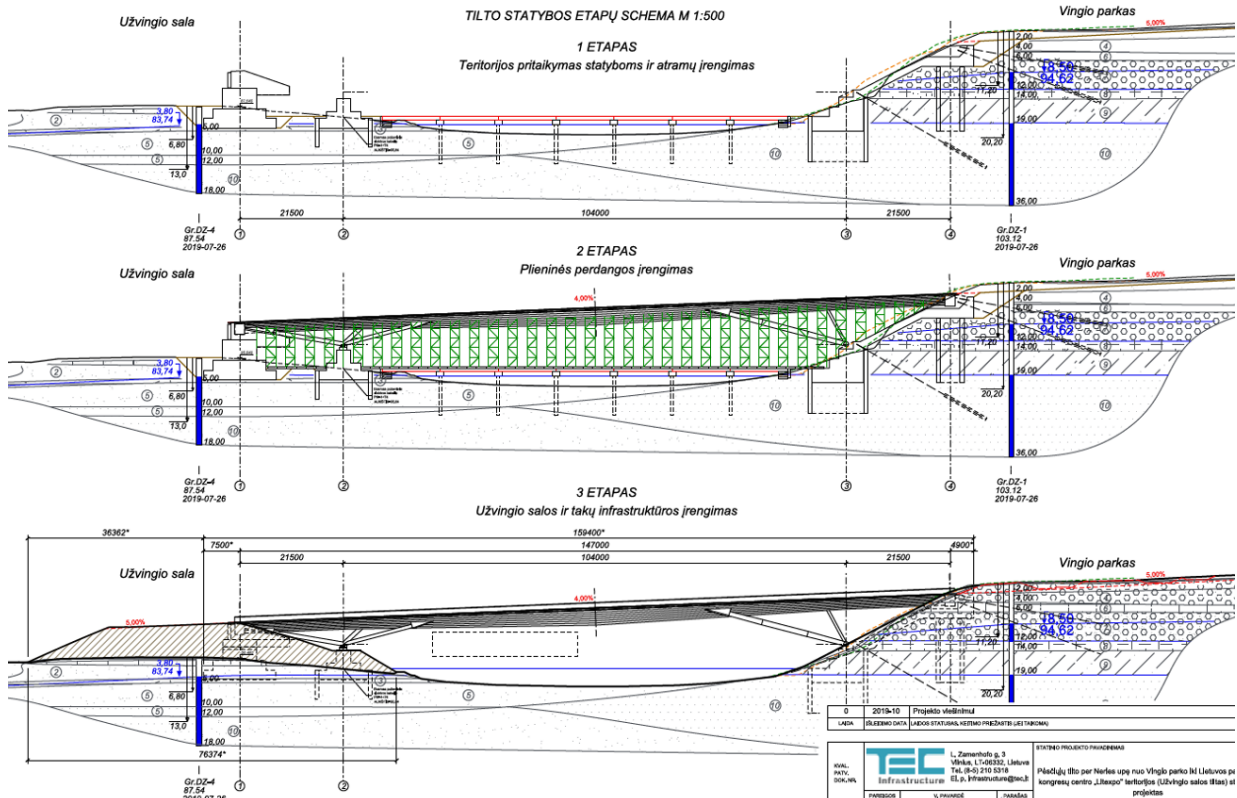
Išraiškingas esamų teritorijų reljefas smarkiai įtakoja konstrukcinius sprendinius atsižvelgiant į įgyvendinimo galimybes. Pakankamai statūs ir medžiais apaugę šlaitai (1:1.7 ir 18 m aukščio) Vingio parko pusėje reikalauja patikimų pamatų, kurie perimtų būsimas apkrovas ir užtikrintų šlaitų stabilumą pašalinus medžius ir kelmus statybos darbų metu. Reljefo peraukštėjimas nuo kairiojo į dešinįjį Neries krantą yra ~14.5 m (nuo ~102.5 m iki ~88.0 m altitudės).

Priimant konstrukcinius sprendimus buvo keliamas uždavinys minimizuoti medžių kirtimą parko teritorijoje. Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnę medžių kirtimą parko teritorijoje visais atvejais reikia įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Neries upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairinį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis.

Parinkti tilto konstrukciniai sprendiniai leidžia išnaudoti laikino tilto įrengimo sąlygą ir pritaikyti laikiną tiltą ne vien privažiuojimui bet ir tilto statybai, supaprastinant medžiagų logistiką ir technologinių statybos priemonių įgyvendinimą.

Tilto statybos darbus numatoma atlikti šiais pagrindiniais etapais (žr. 2 pav.):

1. Esamų teritorijų apsaugos ir pritaikymo statybvietei bei atramų įrengimo darbai. Šiame etape numatoma iškasti, apsaugoti ir paruošti persodinimui vertingus medžius patenkančius į statybvietės ir projekto įgyvendinimo teritorijas. Įrengti mechanizmų ir statybinės technikos privažiuojimo kelius, laikinas konstrukcijas, atlikti tilto atramų statybos darbus.
2. Plieninės tilto perdangos įrengimo darbai. Šiame etape įrengiama plieninė tilto perdanga.
3. Užvingio tilto salos ir projektinės takų infrastruktūros, parko įrengimo darbai. Šiame etape atliekami salos formavimo darbai, formuojamas landšaftas, atsodinami vertingi ir pasodinami nauji medžiai suplanuotose teritorijose. Įrengiama pėsčiųjų bei dviratinių infrastruktūra, sutvarkomi ir rekultivuojami statybvietės plotai.

2. pav. Pėsčiųjų tilto per Neris upę nuo Vingio parko iki „Litexpo“ teritorijos statybos projekto etapai

Tilto sprendinių analizė atsižvelgiant į hidrologinės- hidraulinės sąlygas

2020 metais UAB „Aplinkos inžinierių grupė“ atliko Neris upės atkarpos hirologinius-hidraulinius tyrimus kurių metu buvo atliekamas hidraulinis modeliavimas bei situacijos analizė (žr. 4 priedą).

Atliktų tyrimų metu buvo priimtos išvados:

Upių hidromorfologinis indeksas (UHMI) - rodiklis, parodantis upių kategorijos vandens telkinio ekologinę būklę pagal hidrologinius ir morfologinius rodiklius. Upių ekologinė būklė yra vertinama pagal hidromorfologinius kokybės elementus – hidrologinį režimą (vandens nuotėkio tūrį ir dinamiką), upės vientisumą ir morfologines sąlygas (krantų ir vagos struktūrą) apibūdinančius rodiklius: nuotėkio dydį ir pobūdį, upės vientisumą, upės vagos pobūdį, pakrančių augmenijos būklę ir grunto sudėtį. Upių ekologinės būklės pagal hidromorfologinius kokybės elementus vertinimo rodiklis yra upių hidromorfologijos indeksas (toliau – UHMI). Remiantis aukščiau pateikta analize ir modeliavimo rezultatais, galima teigti, kad pėsčiųjų tilto bei laikino tilto statyba Neris upės vagoje ir tolesnis tilto naudojimas nedarys jokio žymaus poveikio hidrologiniam režimui. Ekspertiniu vertinimu, kai bus statomas ir naudojamas tiltas, dėl jo nereikšmingo poveikio hidrologiniam režimui, UHMI apibūdintų gerą ar net labai gerą upės būklę.

1. Nors ilgesnius ir aukštesnius tiltus yra brangiau suprojektuoti ir pastatyti nei trumpesnius tiltus, jie sukelia aukščiau jų mažesnes patvankas ir tuo pačiu minimalų poveikį upė tėkmės aplinkai. Tai yra šio tiriamo tilto su didele anga atvejis, kuris kerta pakankamai stabilią upės vagą prieš tėkmę ir už jos.
2. Pėsčiųjų tilto konstrukcija be įprastų konstrukcinių komponentų, tokių kaip atramos tēkmėje ar masyvūs ramtai neturi poveikio tėkmei. Tai reiškia, kad vandens tėkmės hidrologinis režimas nebus keičiamas per jo tarnavimo laiką. Statant tiltą reikalingas laikinas, pagalbinis tiltas. Jo poveikis tėkmei nežymus, vietinio pobūdžio. Jis gali sukelti nežymų ir trumpalaikį tėkmės vandens lygio pakilimą (iki

- 12 cm) aukšto vasaros-rudens potvynio metu. Bet kokiu atveju, dėl šio vandens lygio paaukštėjimo hidrologinis režimas nėra reikšmingai pakeistas.
3. Neries upėje pavasario potvynio metu galimos ledų sangrūdos. Jų įtaka gali pasireikšti tik laikinam tiltui, todėl prieš laikiną tiltą (tėkmės kryptimi) įrengiamos laikinos lydlaučos. Rangovas visu laikino tilto naudojimo metu (ypač šaltuoju metu laiku) privalo jį prižiūrėti ir pašalinti susikaupusias ledo sąnašas. Sangrūdų sukeltos patvankos, t. y. užliejimų ribos pateikiamos AAA potvynių rizikos žemėlapyje. Priėmus net dažnos tikimybės pavasario potvynį (10 %) teritorijų užliejimai yra sąlyginai nedideli.
 4. Statant laikiną tiltą bus įrengiamos atramos, į Neries dugną sukalant plieninius vamzdžius. Geriausiai tai atlikti žemo vandens laikotarpiu. Nesvarbu, kokia bus pasirinkta jų statybos technologija, upės vanduo bus drumsčiamas. Pateikiamos upės natūralaus drumstumo viršutinė riba (koncentracija), kuri neturėtų būti viršyta (200 g/m^3). Priešingu atveju, jei žemiau tilto yra reikšmingų buveinių ir pan., reikalinga numatyti drumstumo mažinimo priemonės (pvz., specialias jų uždangas ar tėkmės nukreiptuvus).
 5. Dešiniame krante numatoma sampyla (pėsčiųjų tilto atramos tvirtinimui) bei pagerinti prieigą prie tilto. Tai neturi jokio poveikio įprastam tėkmės režimui. Net ir ekstremalaus potvynio metu (pasikartojimas 100 metų) šie pokyčiai yra visiškai nežymūs.

3.3 Projekto įgyvendinimo etapai

Planuojamai ūkinei veiklai numatomi šie tolesni įgyvendinimo etapai:

- 2020 m - . poveikio aplinkai vertinimas;
- Gavus išvadą dėl PAV, rengiamas techninis projektas;
- Gavus leidimą statybai, bus vykdoma statyba.

4 TERITORIJOS ĮVERTINIMAS

4.1 Administracinė priklausomybė ir bendroji dalis

Analizuojamas objektas yra vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose. PŪV teritorijos funkcinės zonos tipas – intensyviai naudojimui įrengiami želdynai.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane, patvirtintame Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007-02-14 sprendimu Nr. 1-1519 (Vilniaus miesto savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų registre Nr.010011001881 (T00056038, 000132001881)) didžioji dalis nagrinėjamos teritorijos pažymėta kaip intensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorija. Vyraujantys teritorijos požymiai: Rekreaciniai želdynai - parkai, skverai, aikštės, žaliosios jungtys, pliažai ir aktyviai rekreacijai skirtos teritorijos, moksliniai ir kultūriniai želdynai (botanikos, zoologijos sodai, ir kt.), memorialiniai želdynai (kapinės, memorialiniai parkai, kolumbariumų teritorijos ir kt.).

Galimos paskirtys bei naudojimo būdai:

- Miškų ūkio paskirties;
- Konservacinės paskirties (tik saugomų objektų teritorijose);
- Kitos paskirties: inžinerinės infrastruktūros teritorijos, bendro naudojimo teritorijos, rekreacinės
- teritorijos, kitose esamosiose įvairios paskirties statinių teritorijose bei konversijos iš taršios veiklos srities į netaršią atveju, visuomeninės paskirties teritorijos.

Vakarinė maža PŪV teritorijos dalis (pagal galiojantį bendrąjį planą) patenka į teritorijas skirtas visuomenės poreikiams, specializuotų kompleksų teritorijas S1 ir į mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąsias teritorijas G3.

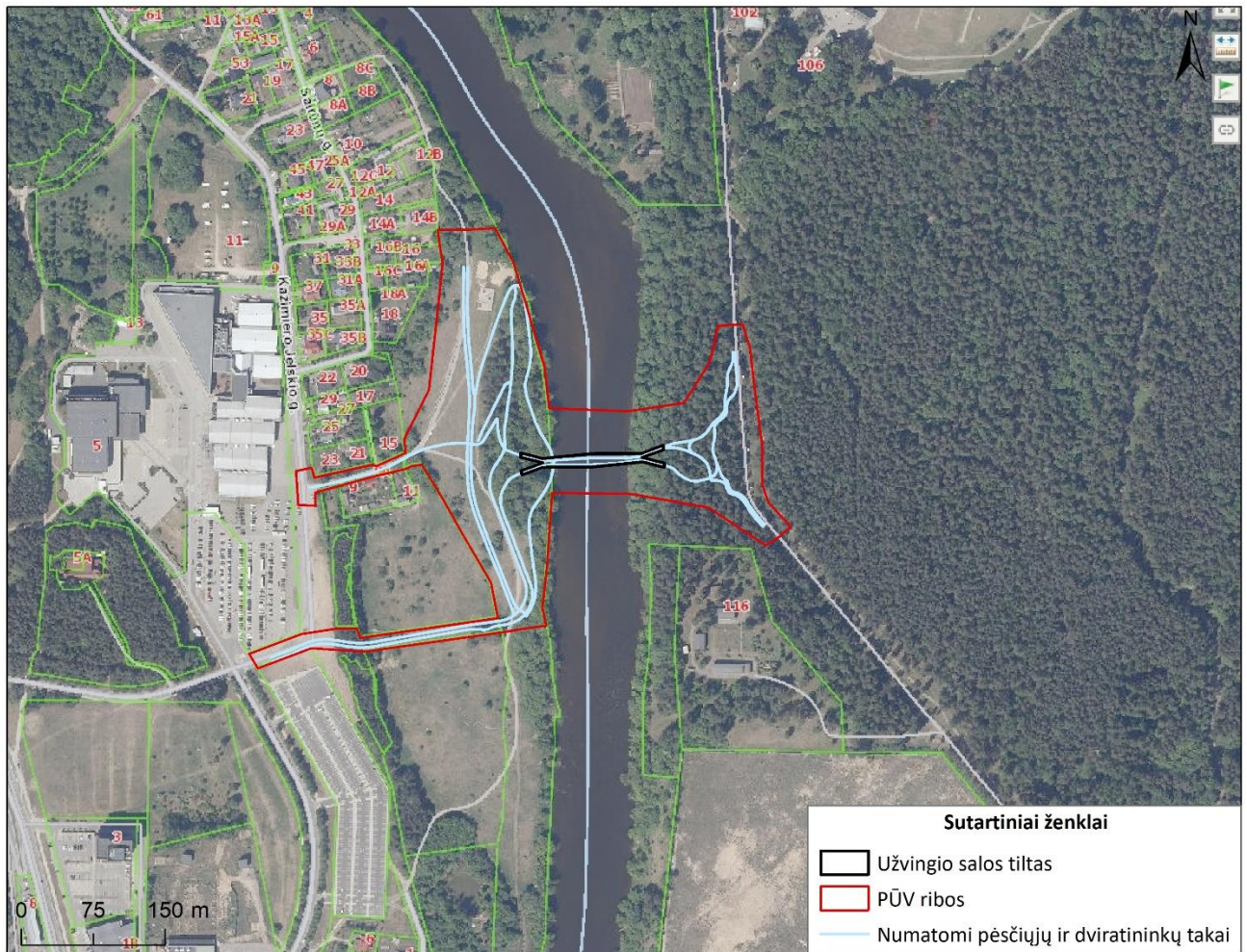
Pagal rengiamą 2020 bendrąjį planą, teritorijos funkcinės zonos tipas nepakis jis liks intensyviai naudojami želdynai. Didžiosios dalies teritorijos naudojimo tipai bus BZ (Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija)- Gamtinių kraštovaizdžio struktūros elementų dominuojamos urbanizuotų teritorijų neužstatytos viešosios erdvės –skverai, parkai ir kitos gamtinės teritorijos skirtos rekreacijai; AI (Aikštė) - Neužstatyta ir neapželdinta medžiais (atvira) viešoji erdvė – urbanistinės struktūros funkcinis ir erdvinis centras; lankymui ir pažinimui, gyvenamosiose vietovėse esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai, taip pat kapinės, botanikos ir zoologijos sodai; SI (Socialinės infrastruktūros teritorija) - Teritorija, skirta bendruomenės poreikiams reikalingiems kultūros, švietimo, visuomenės sveikatos saugos, sporto ir sveikatingumo, rekreacijos ir turizmo, religinės paskirties ir kitiems viešojo naudojimo objektams.(žr. ataskaitos 3 pav.).

Vakarinė maža PŪV teritorijos dalis (pagal rengiamą bendrąjį planą) patenka į teritorijas skirtas specializuotų kompleksų zonoms SK, SI ir mažo užstatymo intensyvumo zonas GV, GM, ZS, PA, SI.

3. pav. Nagrinėjama teritorija ir ištrauka iš Vilniaus miesto bendrųjų planų (2007 m (galiojančio) ir 2020 m (rengiamo)). Šaltinis: <https://maps.vilnius.lt/teritoriju-planavimas#layers>

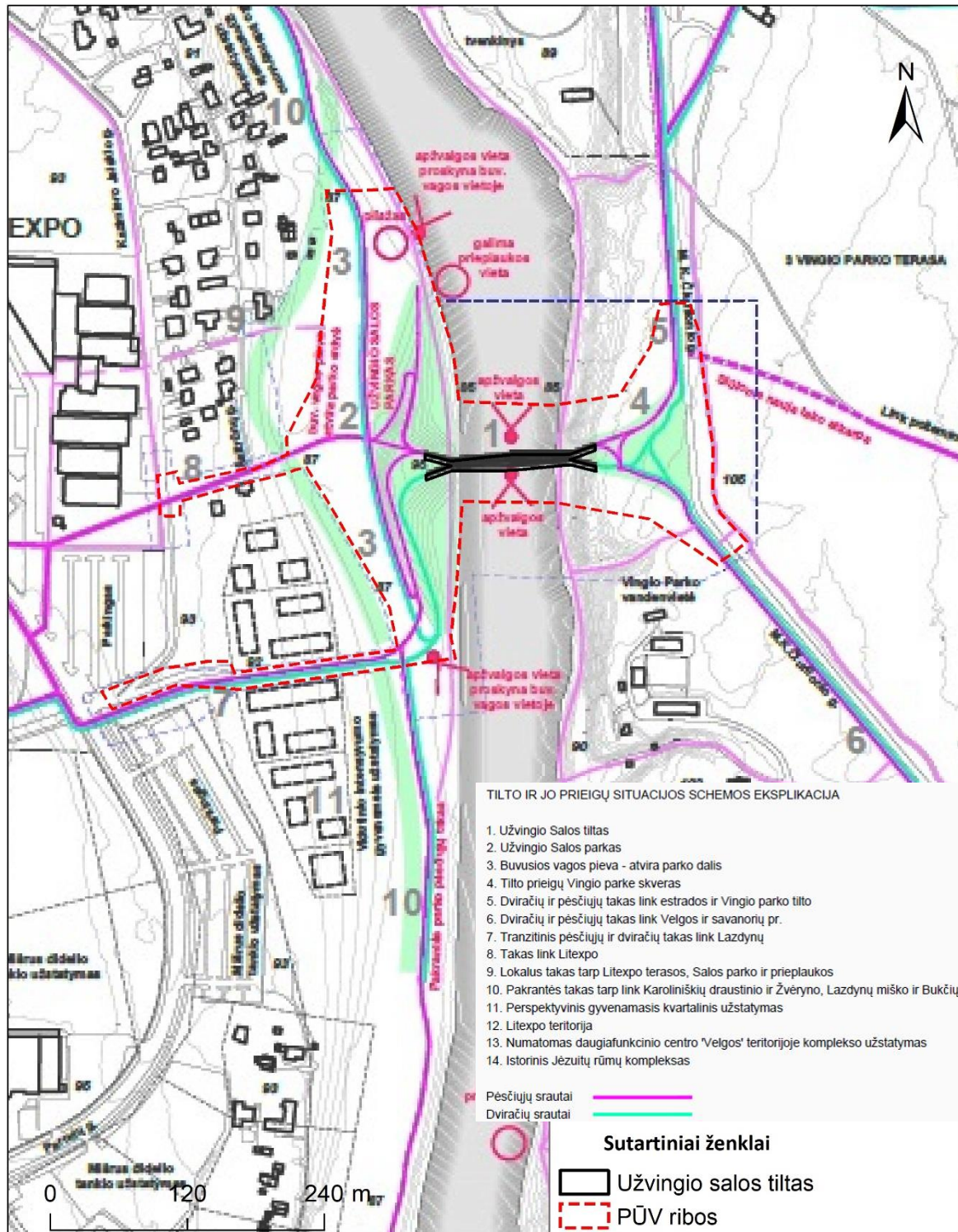
Nagrinėjama PŪV numatoma sklype ir laisvoje valstybinėje žemėje: laisvoje valstybinėje žemėje (koreguojamoje rengiamu detaliuoju planu) apie 3,37 ha plote ir sklype Nr. 0101/0051:1632 (žemės sklypo plotas 9,1426 ha, miško žemės plotas 1,0636 ha, kitos žemės plotas 8,0790 ha, žemės sklypo naudojimo būdas – atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos). Pastarajame sklype PŪV užimamas plotas yra apie 4,1 ha teritorija. Suformuotas sklypas sudaryta panaudos sutartimi priklauso Vilniaus miesto savivaldybei. Bendras PŪV teritorijos plotas 7,47 ha. Nagrinėjama PŪV teritorija vakarinėje pusėje ribojasi su keletu gyvenamųjų sklypų. Gretimuose sklypuose nėra vykdoma jokia ūkinė veikla (žr. 4 pav.).

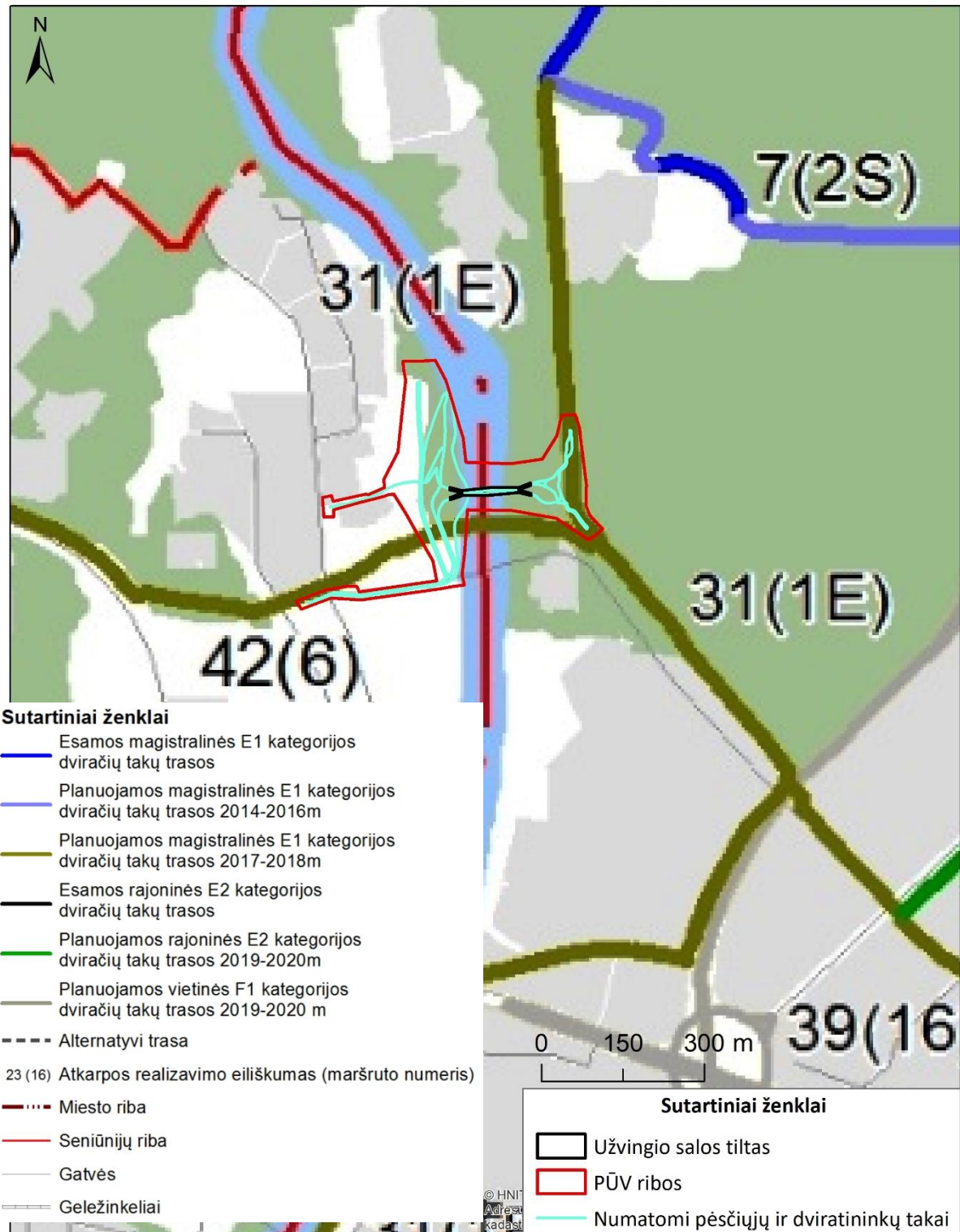
4. pav. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Nagrinėjamaisiais projekciniais sprendimais planuojamas tiltas bus skirtas pėstiesiems ir dviratininkams, bus įrengiami pėsčiųjų bei dviračių takai. Tiltas sujungs dešiniajame Neries krante esančias Lietuvos parodų ir kongresų centro prieigas su Vingio parku upės kairiajame krante.

Nagrinėjamą teritoriją kertą numatytas (2014 05 28 Miesto tarybos sprendimu Nr. 1-1856 buvo patvirtintas Vilniaus miesto dviračių tako specialusis planas) dviračių tako magistralinis E1 maršrutas – atkarpa nuo Vingio parko iki Titnago g. (Čiurlionio, Geležinio Vilko, Eigulių, Savanorių, Titnago g.) (žr. 5 ir 6 pav.)

5. pav. Detaliojo plano ribose, inžinerinės infrastruktūros koridoriaus zonoje planuojamo tilto su pėsčiųjų ir dviračių takais situacijos schema

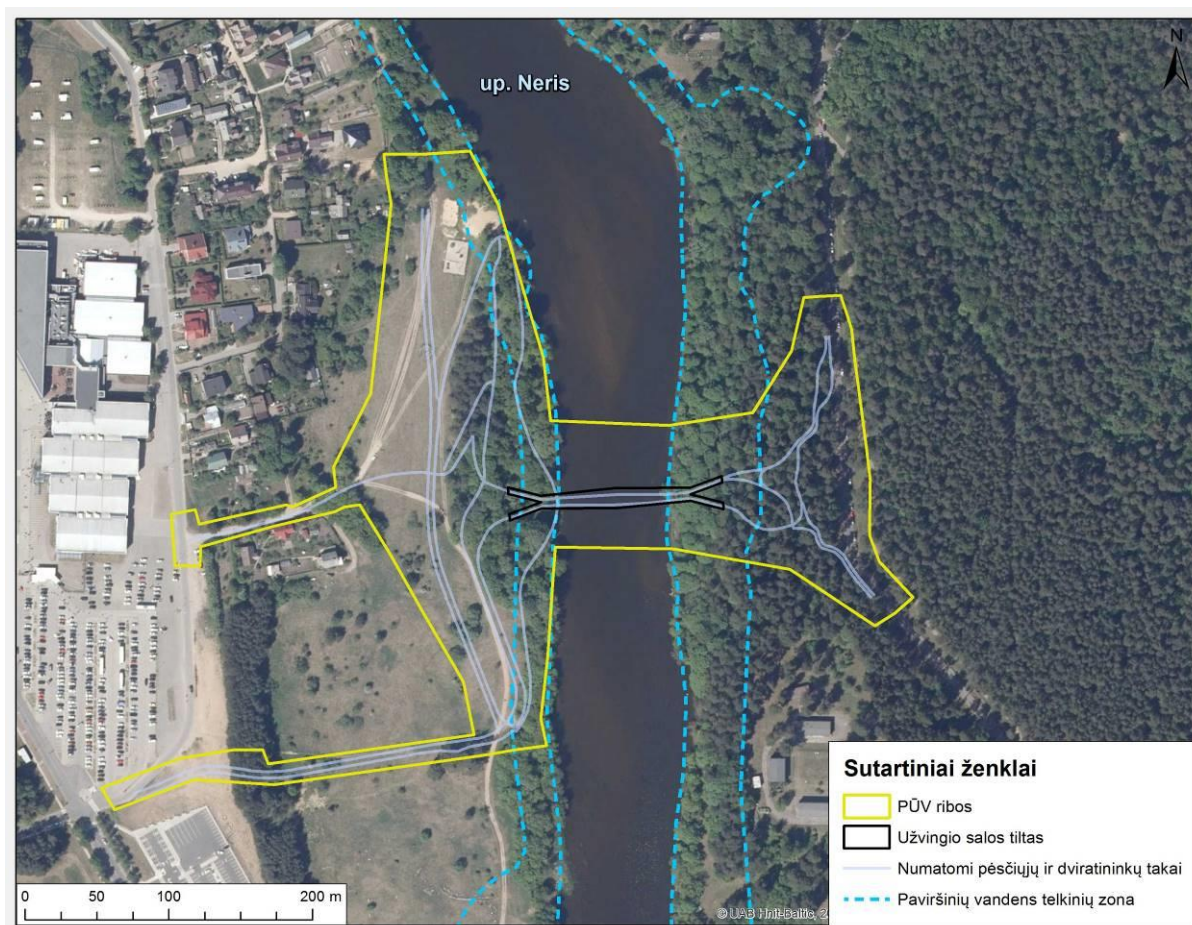
6. pav. Detaliojo planavimo riba ir planuojama magistralinės E1 kategorijos dviračių takų tramos (ištrauka iš: Vilniaus miesto dviračių trasų specialiojo plano patvirtinto Vilniaus m. savivaldybės tarybos 2014 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. 1-1856)

4.2 Vanduo

4.2.1 Paviršinis vanduo

Nagrinėjama teritorija vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų

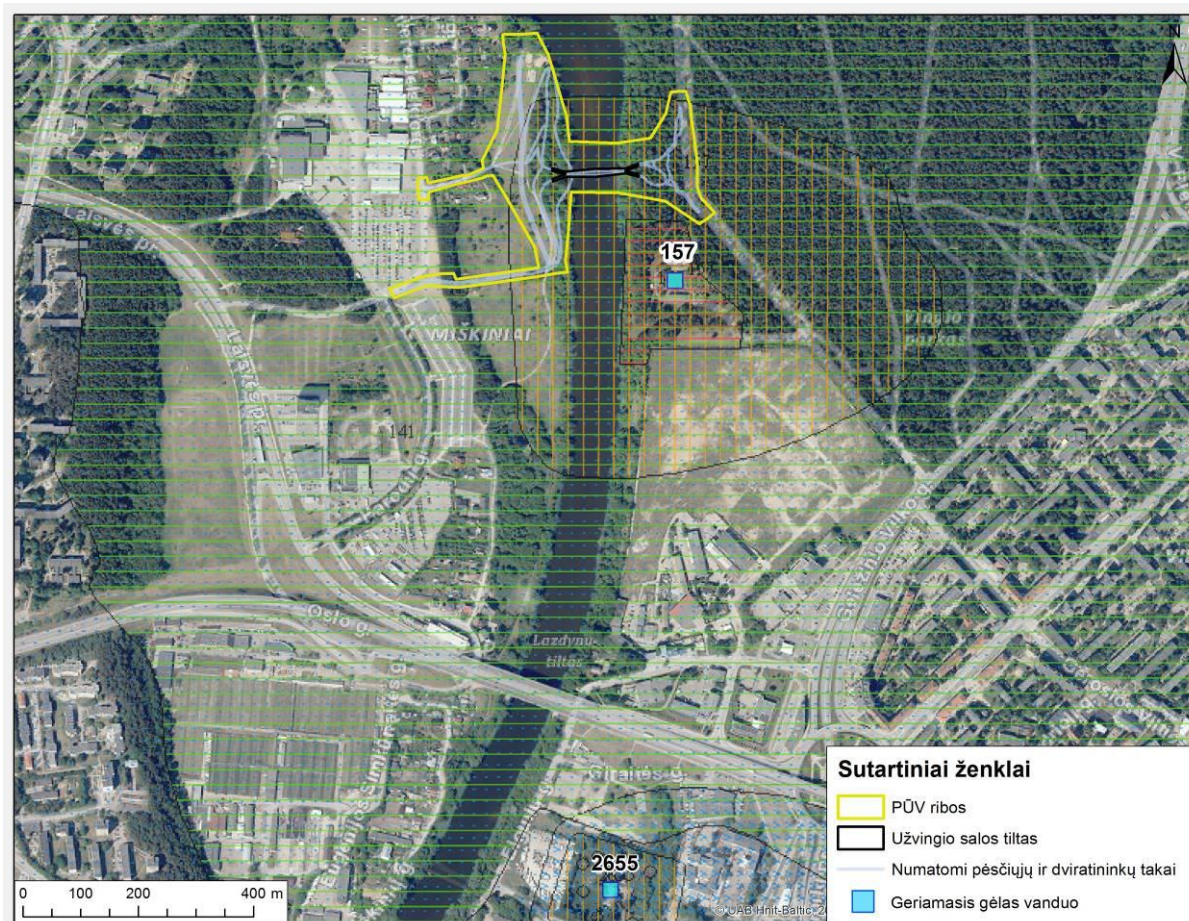
nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu patenka į paviršinio vandens telkinio pakrančių apsaugos zoną. Taip pat į nagrinėjamą teritoriją patenka Neries upės (kadastro Nr. 12010001) atkarpa, kurią kirs planuojamas statyti pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas (žr. 7 pav.).

7. pav. PŪV ir paviršiniai vandens telkiniai (šaltinis: Upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastras)

4.2.2 Požeminis vanduo

Pagal žemės gelmių registro duomenis analizuojamoje teritorijoje nėra požeminio vandens vandenviečių, tačiau teritorija patenka į požeminio vandens vandenviečių, kurių registracijos Nr. 157, 141, 142, 143, 157, 159 projektines vandenviečių apsaugos juostas. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė (reg. Nr. 157) nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 95 m (žr. 8 pav.). Ši vandenvietė priklauso II grupės pusiau uždaroms vandenvietėms, atviresnių prieupinių IIb² pusiau uždarų prieupinių vandenviečių pogrupiui, eksploatuojančios daugiasluoksnių storiųjų vandeninguosius sluoksnius, mažiau izoliuotus nuo paviršinių vandens šaltinių.

8. pav. PŪV ir požeminio vandens vandenvietės su VAZ ribomis
(<http://www.lgt.lt/epaslaugos/>)

4.3 Žemės gelmės

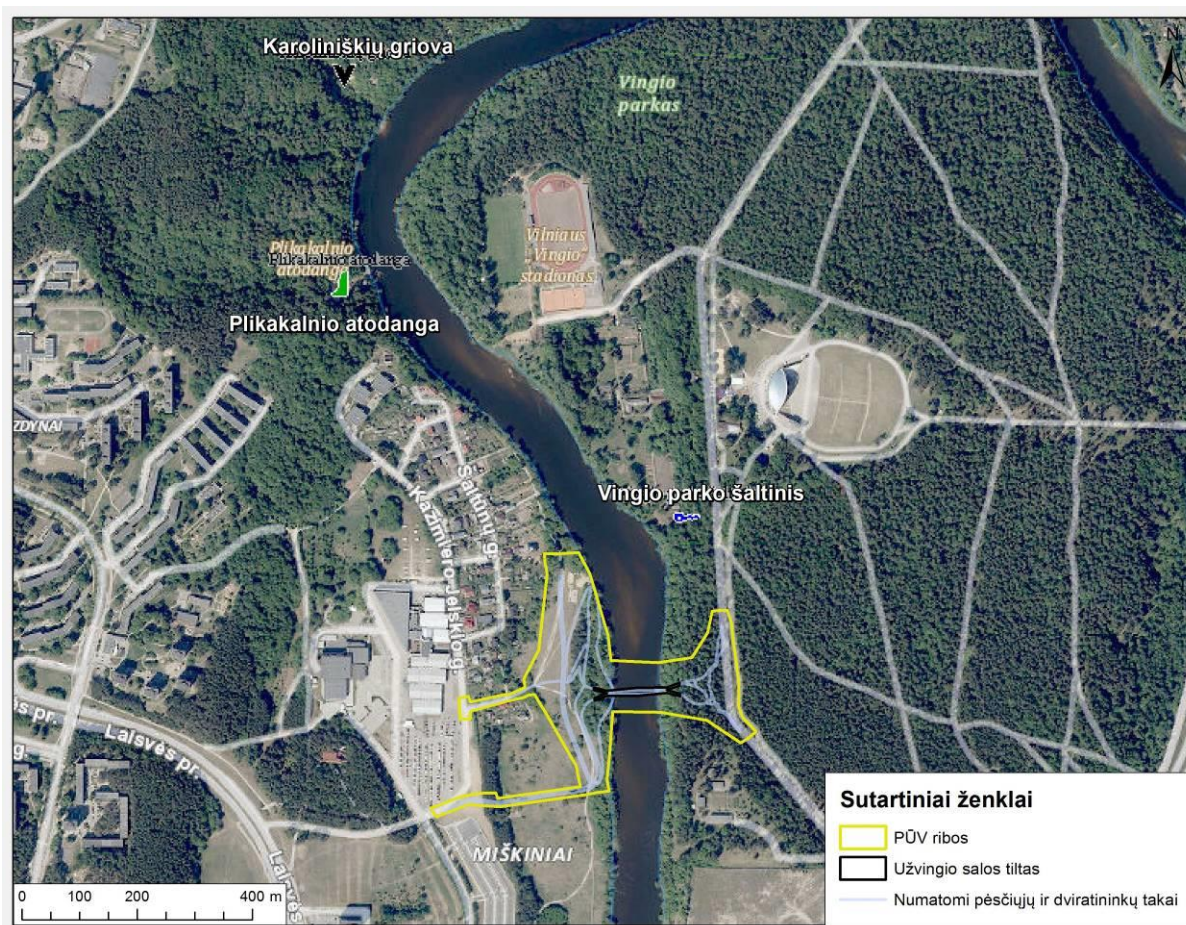
Naudingosios iškasenos. Analizuojamoje teritorijoje ir artimoje jos aplinkoje naudingųjų išteklių telkinių nėra. Artimiausi naudingųjų išteklių telkiniai nutolę ~4,9 km (Gariūnų naudojamas smėlio ir žvyro telkinys, Nr. 740) ir ~5,6 km (Gariūnai II nenaudojamas smėlio ir žvyro telkinys, Nr. 5079) pietvakarių kryptimis.

Geologiniai reiškiniai ir procesai (erozija, sufozija, nuošliaužas, karstas). Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos Geologinių reiškinų ir procesų žemėlapiu, analizuojamoje teritorijoje ir artimoje jos aplinkoje geologinių reiškinų (erozija, sufozija, karstas, nuošliaužas) neužfiksuota. Artimiausias geologinis reiškinys nutolęs ~0,562 km šiaurės vakarų kryptimi (Nuošliauža Nr.17, Neries slėnio dešinysis šlaitas, Plikakalnis, Nr. 224).

Geotopai – saugomi ar saugotini, tipiški ar unikalūs, geomorfologinės ar geoeologinės svarbos erdviniai objektai geosferoje vertingi mokslui ir pažinimui. Analizuojamoje teritorijoje geotopų neaptinkama. Artimiausias geotopas (Vingio parko šaltinis) nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 90 m. Artimiausi geotopai (žr. 9 pav.):

- Vingio parko šaltinis, Nr. 248 (Vingio parkas; Neries upės kairysis slėnio šlaitas), nutolęs apie 101 m rytų kryptimi;
- Plikakalnio atodanga, Nr. 171 (Karoliniškių parkas; Neries upės slėnio dešinysis šlaitas), nutolusi apie 562 m šiaurės vakarų kryptimi;

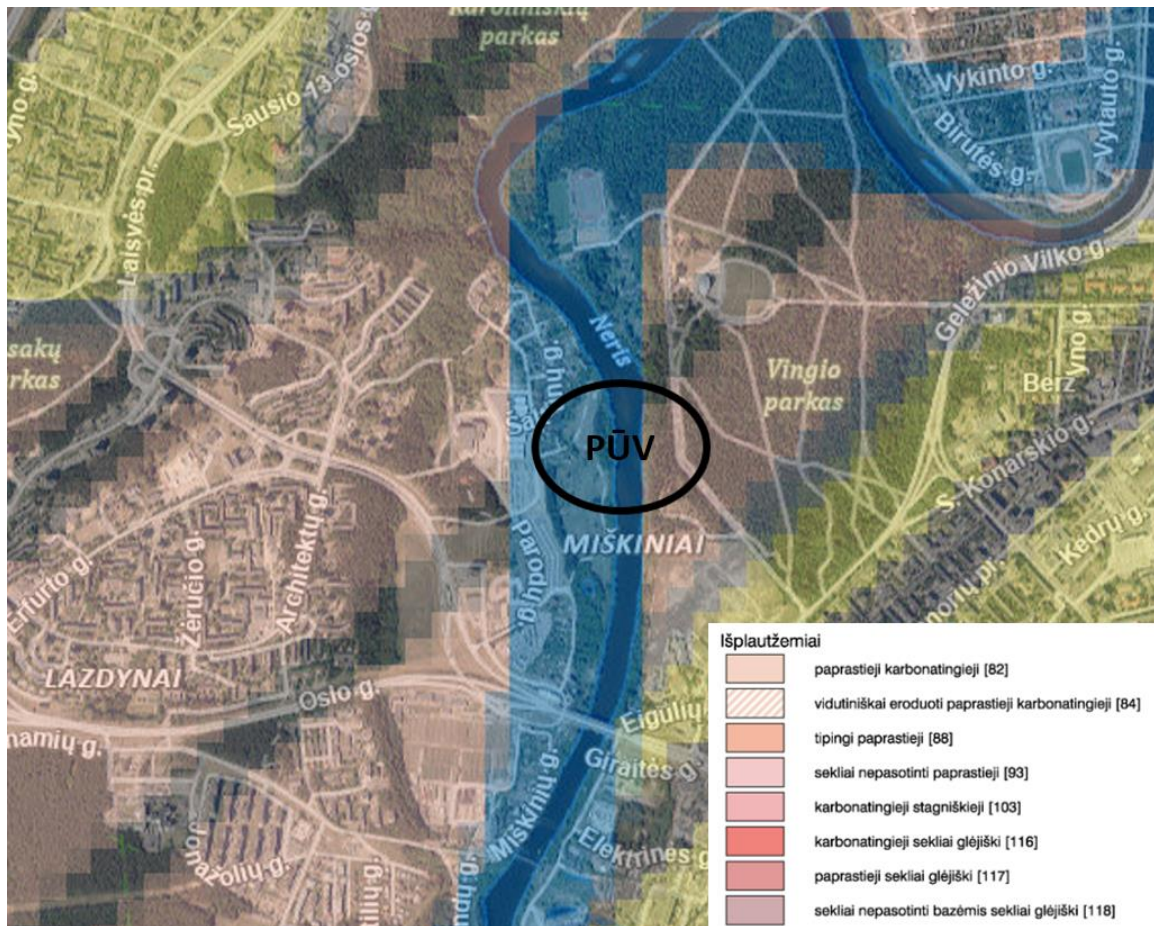
- Karoliniškių griova, Nr. 347 (Karoliniškių parkas; Neris upės slėnio dešinysis šlaitas), nutolusi apie 887 m šiaurės vakarų kryptimi.

9. pav. Artimiausi geotopai (šaltinis: Lietuvos geologijos tarnybos geotopų žemėlapis <https://www.lgt.lt/epaslaugas/elpaslauga.xhtml>)

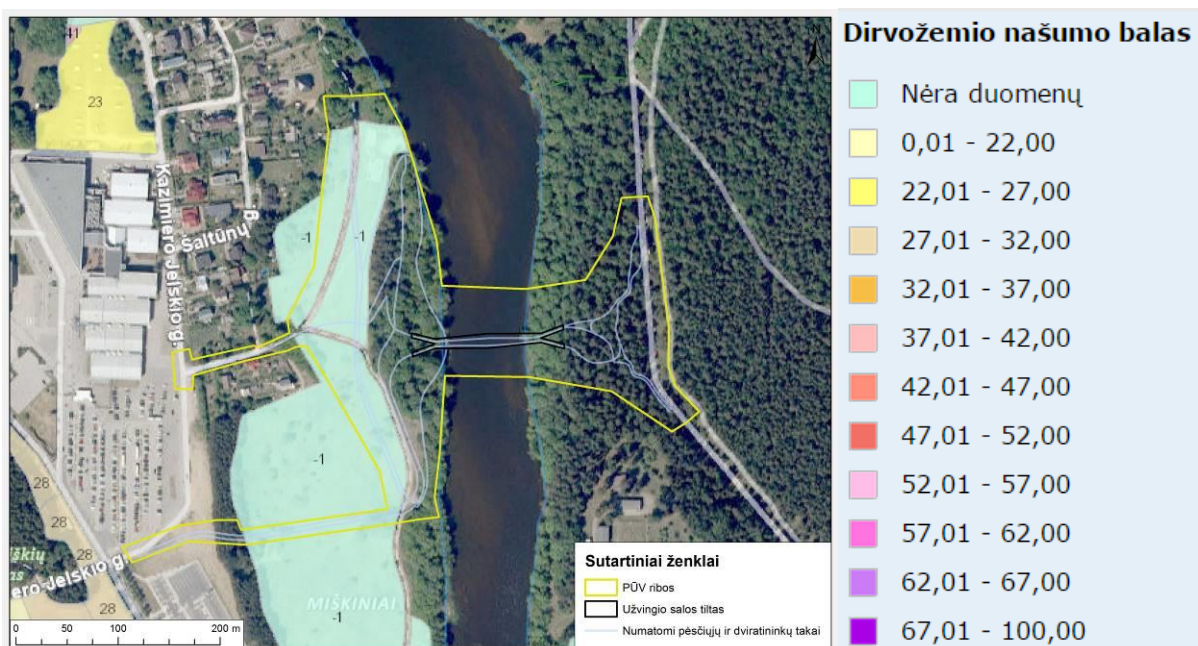
4.4 Dirvožemis

PŪV dirvožemio danga pagal FAO klasifikaciją – tipingi paprastieji išplautžemiai (žr. 10 pav.). Išplautžemiai dažniausiai neįmirkę, arba automorfiniai, dirvožemiai, susidarantys priemolingose ir giliau karbonatingose dirvodarinėse uolienose. Lietuvoje išplautžemiai užima 21 proc. dirvožemio dangos. Granulimetrinė sudėtis vienoda visame profilyje, vyrauja smėlio frakcija, karbonatų putojimo pradžia sekiau nei 1 mm, armens pH artimas neutraliam, jis vidutiniškai humusingas, jame maisto elementų augalams, glėžiškumas pastebimas jau po armeniu. Išplautžemiai priskiriami derlingiems dirvožemiams, juose gerai auga visi kultūriniai augalai. Miške pagal medyno rūšinę sudėtį susidaro nestora, švelni ar tarpinė miško paklotė.

10. pav. Dirvožemio danga pagal FAO klasifikaciją (šaltinis: www.geoportal.lt)

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje duomenų apie dirvožemio našumo balą nėra (žr. 11 pav.). Analizuojama teritorija nėra melioruota.

11. pav. Dirvožemio našumo balai (šaltinis: www.geoportal.lt)

4.5 Saugomos teritorijos, miškai, biologinė įvairovė

Analizuojama teritorija persidengia su saugoma „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbia teritorija (LTVIN0009) apie 0,7 ha plotu. Artimiausios saugomos teritorijos ir gamtos paveldo objektai (žr. 12 pav.):

Europinės svarbos saugomos teritorijos:

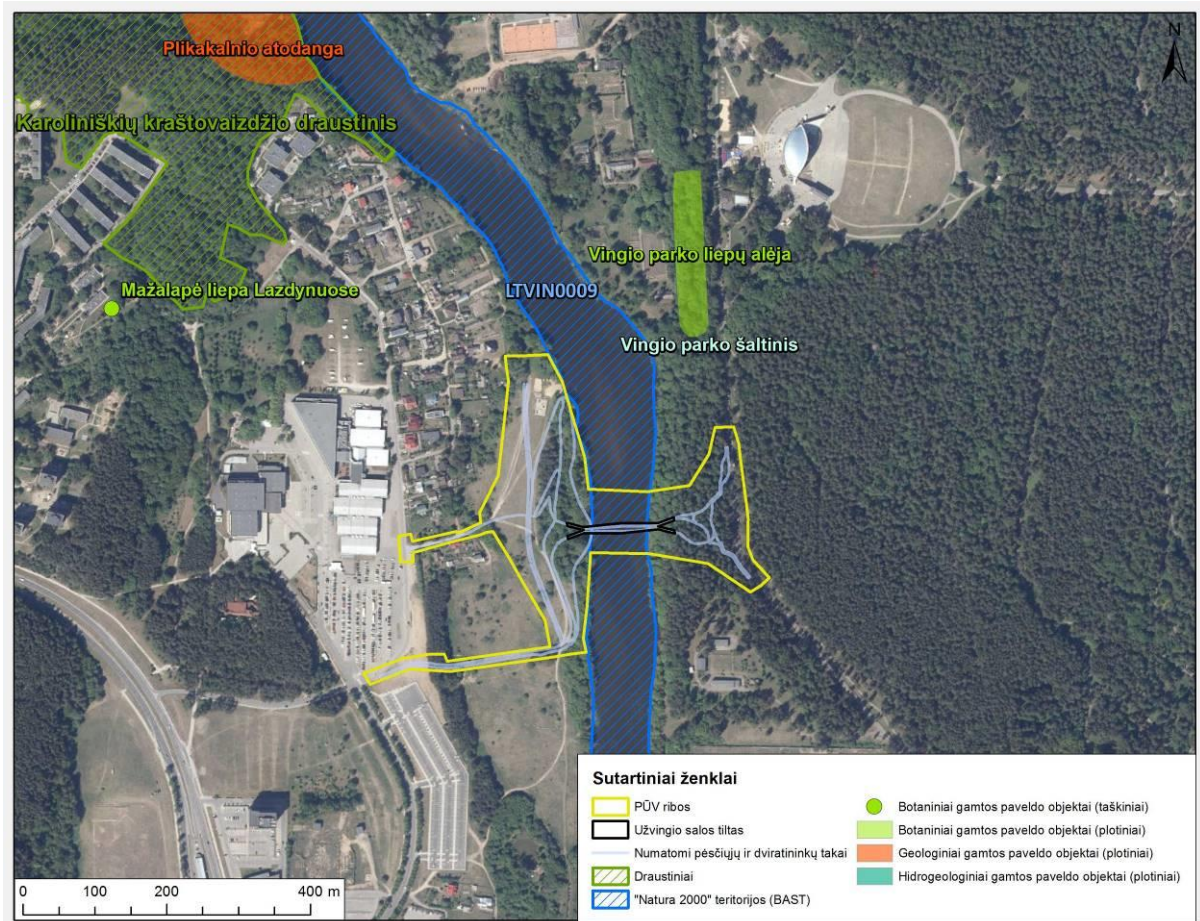
- Buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) - Neries upė (LTVIN0009). Saugoma teritorija užima 2398,5 ha plotą, su PŪV teritorija persidengia apie 0,7 ha plotu. Planuojamas tiltas su „Natura 2000“ teritorijos teritorija persidengia apie 0,1 ha plotu. Steigimo tikslas: 3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; Baltijos lašiša; Kartuoalė; Paprastasis kirtiklis; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Salatis; Ūdra; Upinė nėgė.

Nacionalinės svarbos saugomos teritorijos:

- Karoliniškių kraštovaizdžio draustinis. Saugoma teritorija užima 162,2 ha plotą, nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 303 m šiaurės vakarų kryptimi. Steigimo tikslas: išsaugoti raiškius erozinius raguvynus Neries upės slėnyje su Plikakalnio atodanga, retas augalų rūšis.

Gamtos paveldo objektai (GPO):

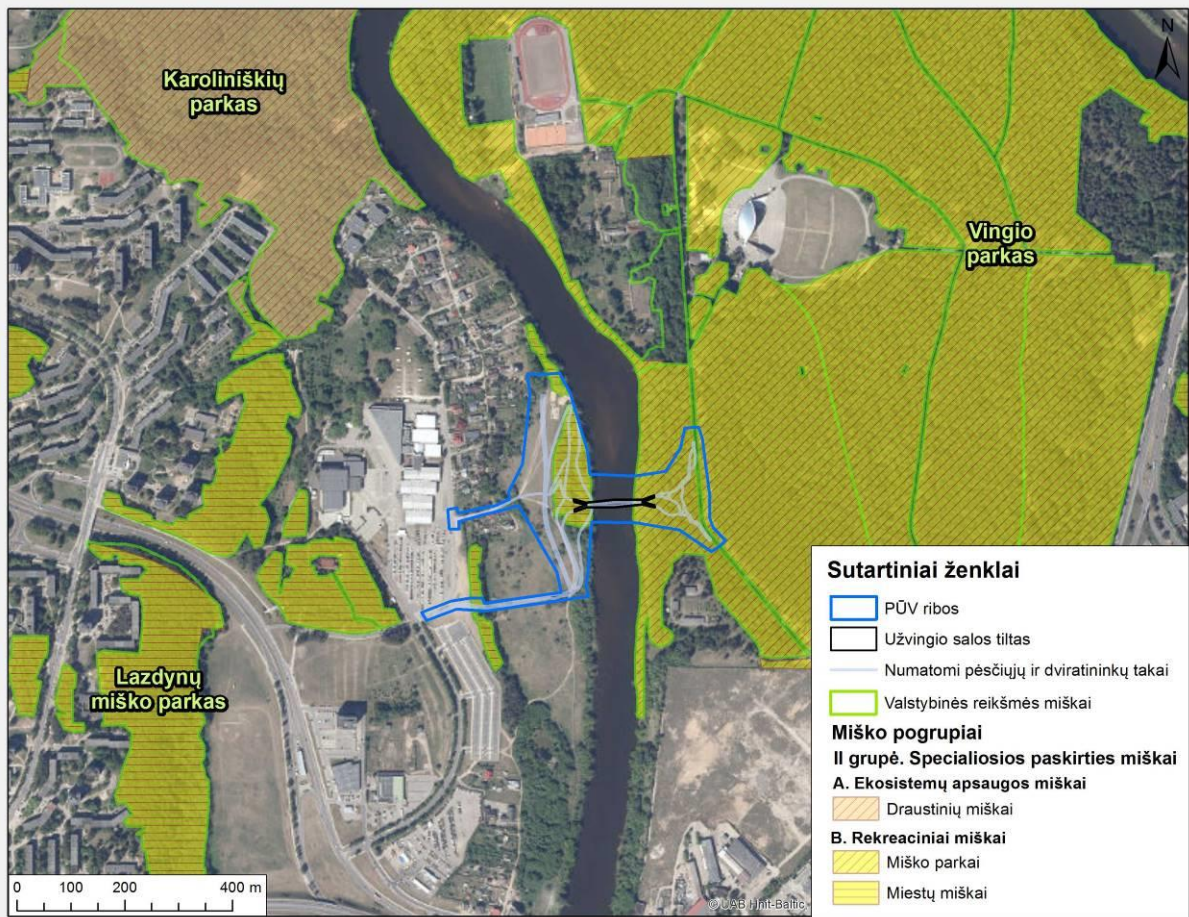
- Vingio parko šaltinis. Hidrogeologinių objektų rūšis: šaltiniai, versmės. Objekto skelbimo saugomu tikslas: išsaugoti išskirtinio debito natūralų vandens šaltinį urbanizuotoje aplinkoje. GPO užima 0,00557 ha plotą, nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 37 m šiaurės kryptimi;
- Vingio parko liepų alėja. Botaninių gamtos paveldo objektų tipas: medžių grupės. Objekto skelbimo saugomu tikslas: išsaugoti Vilniaus universiteto botanikos sodo įspūdingą senų liepų alėją. GPO užima 0,24 ha plotą, nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 58 m šiaurės kryptimi;
- Plikakalnio atodanga. Geologinių gamtos paveldo objektų rūšis: atodangos. GPO užima apie 2,30 ha plotą, nuo detaliojo planavimo teritorijos nutolęs apie 0,455 km šiaurės vakarų kryptimi;
- Mažalapė liepa Lazdynuose. Botaninių gamtos paveldo objektų tipas: medžiai ir krūmai, medžio ar krūmo rūšis: mažalapė liepa (*Tilia cordata Mill.*). Objekto skelbimo saugomu tikslas: išsaugoti išskirtinių matmenų medį urbanizuotoje aplinkoje. GPO nuo detaliojo planavimo teritorijos nutolęs apie 0,485 km šiaurės vakarų kryptimi.

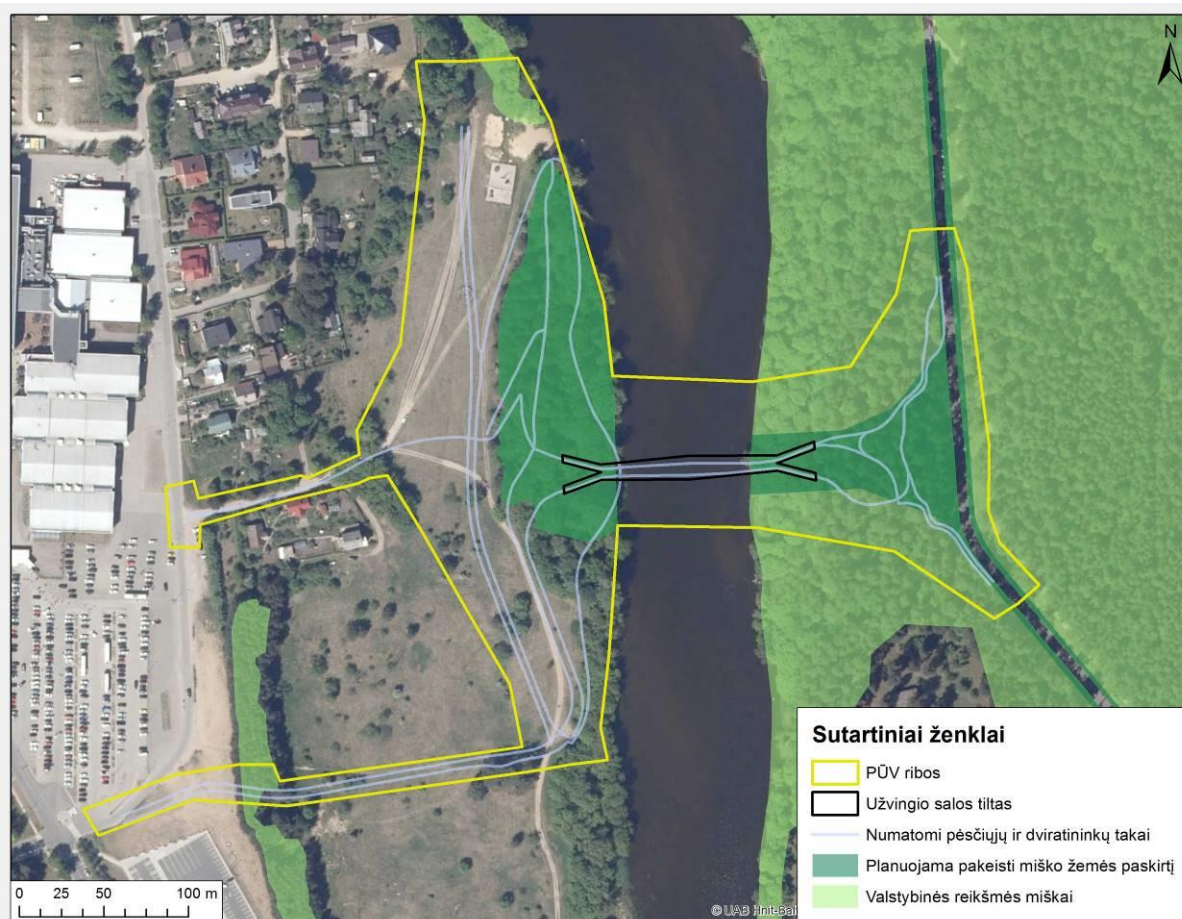
12. pav. Artimiausios saugomos teritorijos (šaltinis: Saugomų teritorijų valstybės kadastras, <https://stk.am.lt/portal/>)

Miškai. Analizuojamoje teritorijoje yra valstybinių miškų, kurie priskiriami II grupės specialiosios paskirties miškams: miško parkams ir miestų miškų pogrupiams (žr. 13 pav.). Miško parkai su PŪV teritorija persidengia apie 1,866 ha plotu, miestų miškai – apie 1,150 ha plotu. Rengiant detalųjį planą planuojamą paversti miško žemę kitomis naudmenomis (Vingio parko pusėje 0,826 ha, „Litexpo“ parodų rūmų pusėje 1,15 ha) viso 1,976 ha teritorijoje (žr. 14 pav.).

Rytinė analizuojamos teritorijos dalis patenka į Vingio parką, Karoliniškių parkas nutolęs apie 350 m šiaurės vakarų kryptimi, Lazdynų miško parkas nutolęs apie 380 m pietvakarių kryptimi.

13. pav. Analizuojama teritorija artimiausių miškų atžvilgiu

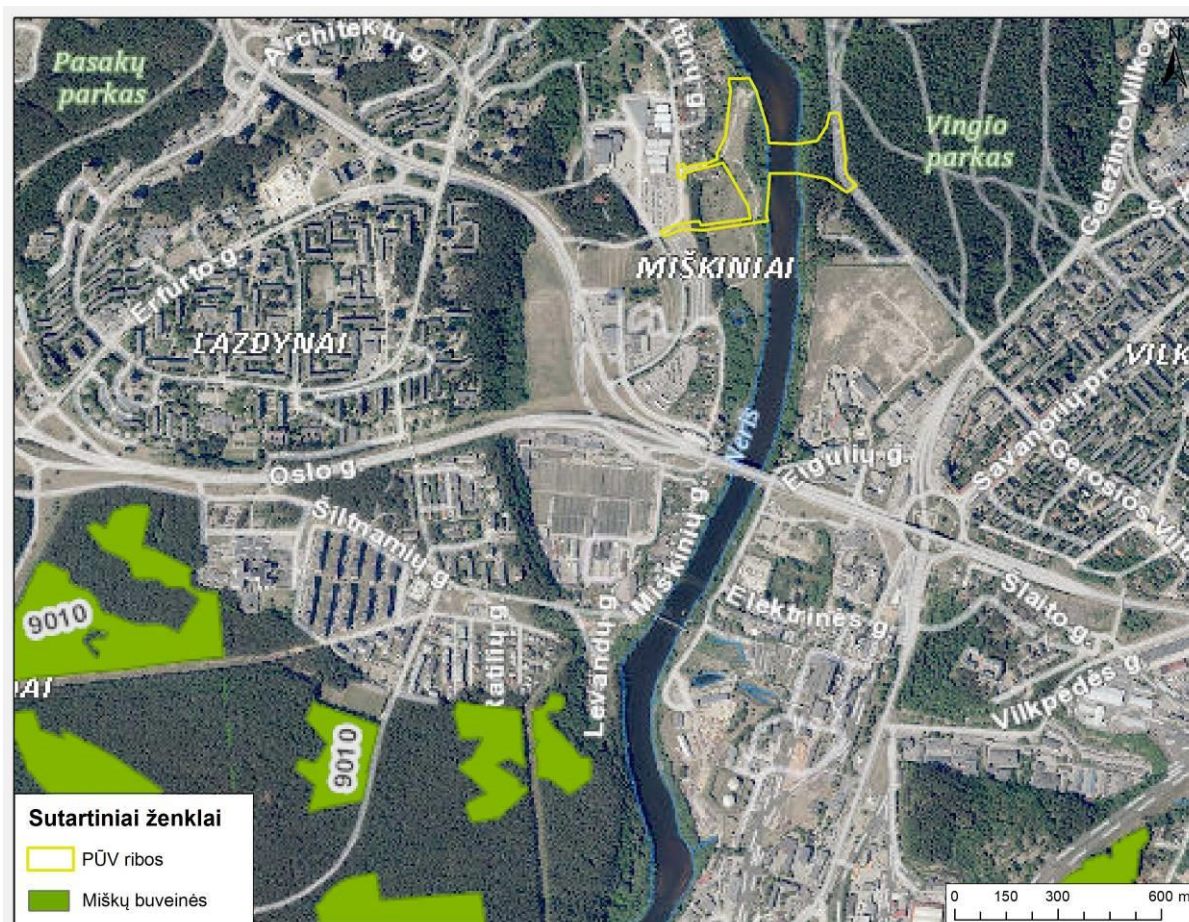

14. pav. Analizuojama teritorija ir zonos kuriose planuojama pakeisti miško žemių paskirtį

Kertinės miško buveinės. Analizuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėje kertinių miško buveinių (KMB) nėra. Artimiausia KMB nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 4,5 km pietų kryptimi (KMB Nr. 753103, H1 tipas (šlaitas)).

Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės. Nagrinėjama teritorija nepatenka į EB svarbos natūralias buveines ir su jomis nesiriboja. Artimiausia EB svarbos natūrali buveinė nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 1,36 m. Artimiausios EB svarbos natūralios buveinės (15 pav.):

- Miškų buveinė, tipas 9010 (Vakarų taiga), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1,36 km pietvakarių kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9010 (Vakarų taiga), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1,65 m pietvakarių kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9010 (Vakarų taiga), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1,65 m pietvakarių kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9020 (Epifitų turtingi Fenoskandijos hemiborealiniai natūralūs seni plačialapių miškai (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* arba *Ulmus*)), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1,92 km pietryčių kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9010 (Vakarų taiga), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1,98 km pietvakarių kryptimi.

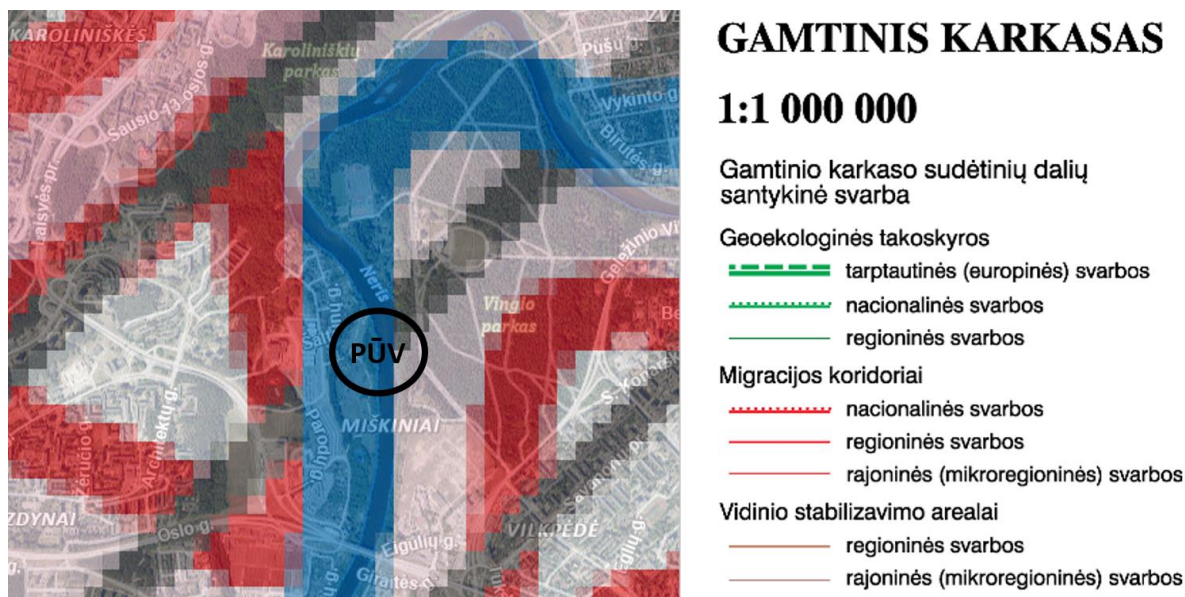
15. pav. Artimiausios Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės (šaltinis: www.geoportal.lt)

Biologinė įvairovė. Rytinė analizuojamos teritorijos dalis patenka į Vingio parką, kuris pasižymi ganėtinai gausia paukščių įvairove. Vingio parke gali būti aptinkamos įvairios paukščių rūšys, tokios kaip gegutės, liepsnelės, paprastieji nykštukai, pilkosios pečialindos, mažieji, vidutiniai ir didieji geniai, paukštvanagai, šiaurinės pilkosios, paprastosios pilkosios, ilgauodegės, didžiosios, kuoduotosios ir mėlynosios zylės, svilikai, paprastieji kikiliai, rytinės lakštingalos, baltosios kielės, volungės, miškiniai lipučiai, juodosios meletos, žaliukės, paprastosios raudonuodegės, smilginiai ir juodieji strazdai, strazdai giesmininkai, karklažvirbliai, paprastieji varnėnai, šarkos, paprastosios tošinukės, sodinės devynbalsės, ankstyvosios ir žaliosios pečialindos, bukučiai, pilkosios varnos, margasparnės musinukės, karietaitės, pilkosios ir juodagalvės devynbalsės. Taip pat PŪV teritorijoje gali būti aptinkamos paprastosios voverės (*Sciurus vulgaris*), baltakrūčiai ežiai (*Erinaceus concolor*), įvairūs peliniai graužikai (*Myomorpha*), lapės (*Vulpes vulpes*).

Analizuojamoje teritorijoje gali būti aptinkamos miškams ir pievoms būdingos augalų rūšys, tokios kaip paprastasis kiškiakopūstis (*Oxalis acetosella*), geltonžiedis šalmutis (*Lamium galeobdolon*), miškinė notra (*Stachys sylvatica*), veronika (*Veronica chamaedrys*), aitrusis vėdrynas (*Ranunculus acris*), kiaulpienė (*Taraxacum officinale*), baltažiedė ir dėmėtoji notrelės (*Lamium album*, *L. maculatum*), krūminis bulis (*Anthriscus sylvestris*), vaistinė česnakūnė (*Alliaria petiolata*), didžioji dilgėlė (*Urtica dioica*), ugniažolė (*Chelidonium majus*).

Vertinant artimiausias aplinkas ekspertinio vertinimo būdu ir remiantis gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos brėžiniais, žemėlapiais ir duomenų bazėmis nustatyta, kad PŪV teritorija, dėka netoli esančių miesto miškų ir miško parkų yra gana palanki gyvūnų migracijai: rytinė

analizuojamos teritorijos dalis patenka į Vingio parką, Karoliniškių parkas nutolęs apie 350 m šiaurės vakarų kryptimi, Lazdynų miško parkas nutolęs apie 380 m pietvakarių kryptimi. Taip pat PŪV teritorija patenka į migracijos koridorių, kuriame grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (žr. 16 pav.).

16. pav. Gamtinio karkaso žemėlapio ištrauka (šaltinis: www.geoportal.lt)

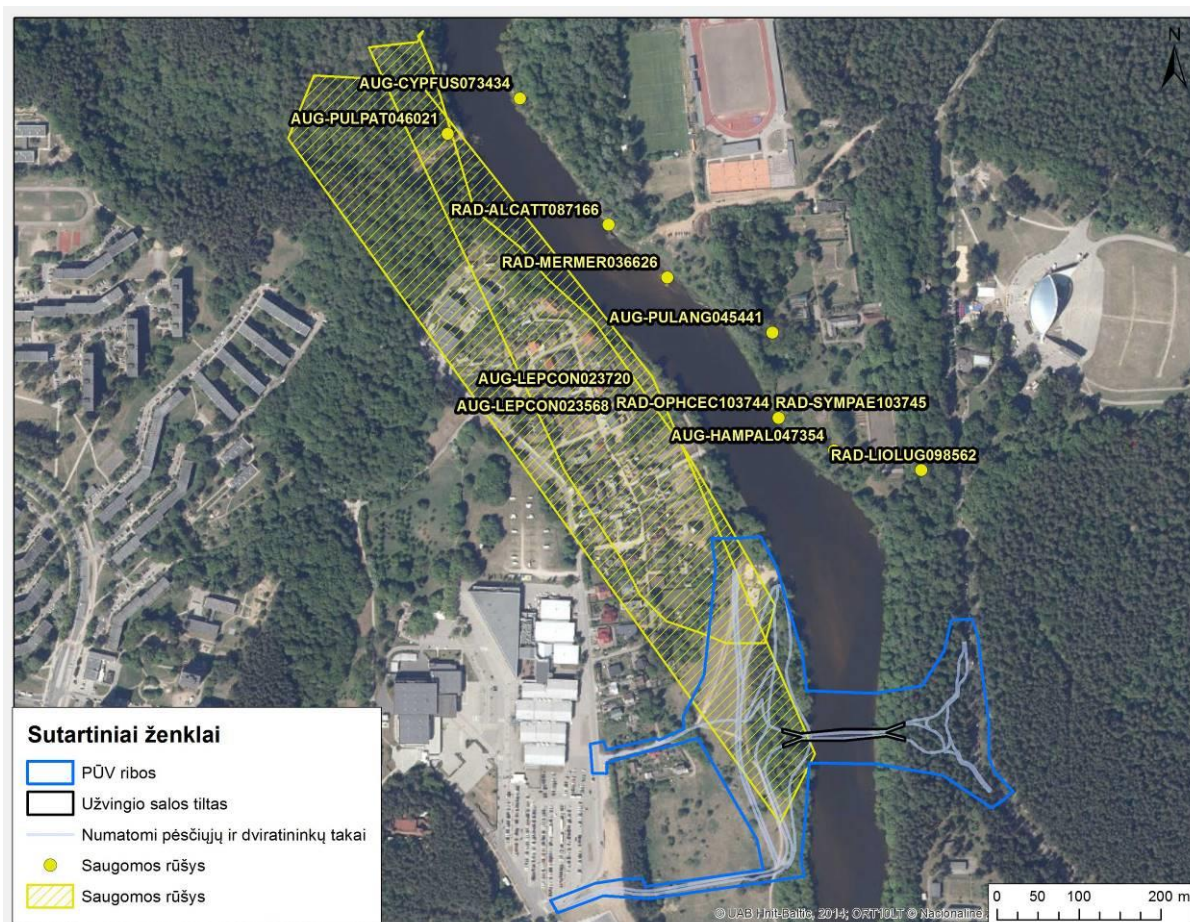
Saugomos rūšys. Remiantis Saugomų rūšių informacine sistema (SRIS) greta analizuojamos teritorijos yra užfiksuota 11 saugomų rūšių stebėjimo atvejų, 10 skirtingų saugomų rūšių (žr. 2 lentelė, 17 pav.):

- Latakinis gleivytis (*Leptogium corniculatum*), augavietė persidengia su nagrinėjama teritorija ~0,79 ha plotu;
- Latakinis gleivytis (*Leptogium corniculatum*) augavietė persidengia su nagrinėjama teritorija ~2,39 ha plotu, augavietė pažymėta kaip sunaikinta;
- Marmurinis auksavabalis (*Liocola lugubris*) stebėtas už ~114 m rytų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Pleištinė skėtė (*Ophiogomphus cecilia*) stebėta už ~131 m šiaurės rytų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Žieduotoji strėliukė (*Sympecma paedisca*) stebėta už ~131 m šiaurės rytų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Pelkinė laksana (*Hammarbya paludosa*) užfiksuota už ~132 m šiaurės rytų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Siauralapė plautė (*Pulmonaria angustifolia*) užfiksuota už ~233 m šiaurės rytų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Didysis dančiasnapis (*Mergus merganser*) stebėtas už ~306 m šiaurės rytų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Tulžys (*Alcedo atthis*) stebėtas už ~386 m šiaurės kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;
- Rudoji viksvuolė (*Cyperus fuscus*) užfiksuota už ~570 m šiaurės kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos;

- Vėjalandė šilagėlė (*Pulsatilla patens*) užfiksuota už ~574 m šiaurės vakarų kryptimi nuo nagrinėjamos teritorijos ribos.

2. lentelė. Saugomų rūšių radaviečių informacija (duomenys iš SRIS duomenų bazės)

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Radavietės būseną	Vystymosi stadija, veiklos požymiai	Radavietės kodas	Paskutinio stebėjimo data
1.	Didysis dančiasnapis (<i>Mergus merganser</i>)	Pirmas stebėjimas	Suaugęs individas, stebėtas gyvas	RAD-MERMER036626	2015-05-07
2.	Latakinis gleivytis (<i>Leptogium corniculatum</i>)	[nėra duomenų]	Augantis grybas arba kerpė	AUG-LEPCON023568	1936-04-25
3.	Latakinis gleivytis (<i>Leptogium corniculatum</i>)	Sunaikinta	Augantis grybas arba kerpė	AUG-LEPCON023720	1998-05-20
4.	Marmurinis auksavabalis (<i>Liocola lugubris</i>)	Pirmas stebėjimas	Suaugęs individas, išmatos	RAD-LIOLUG098562	2018-06-13
5.	Pelkinė laksva (<i>Hammarbya paludosa</i>)	[nėra duomenų]	Žydintis augalas	AUG-HAMPAL047354	1922-07-21
6.	Pleištinė skėtė (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	Pirmas stebėjimas	Suaugęs individas, stebėtas gyvas	RAD-OPHCEC103744	2018-09-10
7.	Rudoji viksvuolė (<i>Cyperus fuscus</i>)	Pirmas stebėjimas	Daigas/vegetuojantis augalas	AUG-CYPFUS073434	1992-07-10
8.	Siauralapė plautė (<i>Pulmonaria angustifolia</i>)	[nėra duomenų]	Žydintis augalas	AUG-PULANG045441	1994-08-30
9.	Tulžys (<i>Alcedo atthis</i>)	Stabili	Suaugęs individas	RAD-ALCATT087166	2016-07-17
10.	Vėjalandė šilagėlė (<i>Pulsatilla patens</i>)	[nėra duomenų]	Žydintis augalas	AUG-PULPAT046021	1932-04-25
11.	Žieduotoji strėliukė (<i>Sympecma paedisca</i>)	Pirmas stebėjimas	Suaugęs individas	RAD-SYMPAE103745	2018-09-13

17. pav. Saugomų rūšių radavietės ir augavietės (šaltinis: SRIS duomenų bazė)

Rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą:

Latakinis gleivytis (*Leptogium corniculatum*) – aukšliagybių (Ascomycetes) klasei, gleiviakerpinių (Collembataceae) šeimai priklausanti kerpė, kuri aptinkama ant kalkingo smėlio arba ant samanomis apaugusių akmenų atvirose vietose, kur didelė oro drėgmė. Lietuvoje žinomos 2 radavietės Kuršių nerijos nacionaliniame parke ir dabartinėje Vilniaus miesto teritorijoje. Populiacija buvusi Vilniaus miesto teritorijoje (patenkanti ir į analizuojamos teritorijos ribas) nebeegzistuoja. Latakiniam gleivyčiui grėsmę kelia urbanizacija, sporto ir poilsinė veikla ir jai skirtų įrenginių statymas.

Marmurinis auksavabalys (*Liocola lugubris*) priklauso vabalų (*Coleoptera*) būriui, plokštėtausių (*Scarabaeidae*) šeimai. Lervos vystosi trūnijančioje senų lapuočių medienoje arba humusingoje dirvoje, prie pūvančių medžių šaknų, taip pat skruzdžių *Campanotus herculeanus* ir *Formica rufa* skruzdėlynuose. Suaugėliai aptinkami birželio–liepos mėnesiais saulėtomis dienomis prie tekančių lapuočių medžių sulčių, taip pat ant įvairių augalų žiedų. Grėsmę kelia brandžių lapuočių medžių su pažeminėmis ertmėmis šalinimas, senų parkų ir sodų nykimas. Auksavabalio gyvenamose vietose rekomenduojama išsaugoti senus drevėtus lapuočius – ąžuolus, klevus.

Pelkinė lanksva (*Hammarbya paludosa*) yra lelijainių (*Liliopsida*) klasės, gegužraibinių (*Orchidaceae*) šeimos smulkus, iki 10 cm aukščio, daugiametis žolinis augalas, augantis tarpinėse pelkėse ir liūnuose, aukštapelkėse, tarp kiminių paklotės, ant silpnai rūgštaus arba neutralaus substrato. Pagrindinė nykimo priežastis yra melioracija bei pelkių ir vandens telkinių eutrofizacija. Rūšis taip pat yra įrašyta į Vašingtono (CITES) konvencijos II priedą.

Pleištinė skėtė (*Ophiogomphus cecilia*) – žirgelių (*Odonata*) būriui, upinių žirgelių (*Gomphidae*) šeimai priklausantis vabzdys. Lervos vystosi 3–4 metus švariose vidutinio dydžio ir didelėse upėse, tinkamiausios buveinės – sraunesni, tiesiogiai saulės apšviečiami upių ruožai, kurių didžiąją dugno dalį

sudaro žvirgždas, nedaug vandens augalų ir nėra dumblo. Birželio pradžioje–liepą suaugusios lervos išlipa ant kranto ir prisitvirtina prie įvairių augalų. Išsinėrę suaugėliai migruoja į miškų aikštes, kirtavietes, netankius miškus, nesusivėrusias smiltpieves, pasimaitinę grįžta į veisimosi vietas prie upių. Upių patvenkimas, vandens tarša bei intensyvi žemdirbystė arti upių, sukianti upių eutrofizaciją, užžėlimą ir uždumblėjimą kelia grėsmę šiai žirgelių rūšiai, todėl rekomenduojama išlaikyti tinkamas veistis upių buveines, jų neužtventkti, neteršti, prie tekančio vandens telkinių nenaudoti trąšų ir pesticidų. Rūšis taip pat yra įrašyta į Berno konvencijos II priedą, Buveinių direktyvos II ir IV priedus.

Siauralapė plautė (*Pulmonaria angustifolia*) – magnolijainių (*Magnoliopsida*) klasės, agurklinių (*Boraginaceae*) šeimos daugiametis, trumpu šakniastiebiu, 0,2–0,3 m aukščio žolinis augalas. Dažniausiai auga retuose šviesiuose pušnyuose ir ąžuolynuose su pušimis, taip pat pasitaiko plačialapių miškuose, mišriuose miškuose su tankiu lazdynų traku, lazdynais apaugusiuose šlaituose, miškų aikštelėse, palei miškų keliukus, kirtavietėse, pamiškėse, šlaituose. Savaimė sunyksta pavėsyje. Augalui grėsmę kelia intensyvus ūkininkavimas miškuose, miško paklotės ardymas, trypimas, rinkimas vaistams.

Tulžys (*Alcedo atthis*) – žalvarninių (*Coraciiformes*) būrio, tulžinių (*Alcedinidae*) šeimos paukštis, perintis skaidriavandenių upių, ežerų ir kitų vandens telkinių skardingose pakrantėse. Stačiuose krantuose ar skardžiuose išsirausia iki 1 m ilgio urvelį, kurio landa paprastai būna iki 2 m aukštyje virš vandens. Kiaušinius gegužės–liepos mėnesiais deda tiesiai ant žemės. Grėsmę kelia upių hidrologinio režimo svyravimai, kurie daro įtaką krantodaros procesams, vandens kokybei ir žuvų bendrijų būklei, taip pat intensyvus trikdymas perėjimo vietose, todėl perėjimo laikotarpiu reikėtų riboti žmonių lankymąsi tulžio pamėgtuose pakrančių ruožuose. Patvenkus upes, sunaikinamos perėjimo vietos. Tulžys įrašytas į Berno konvencijos II priedą ir Paukščių direktyvos I priedą.

Vėjalandė šilagėlė (*Pulsatilla patens*) – daugiametis, iki 35 cm aukščio augalas, priklausantis magnolijainių (*Magnoliopsida*) klasei, vėdrynių (*Ranunculaceae*) šeimai. Lietuvoje auga sausuose ar apysausiuose smėlio ar priesmėlio, kartais karbonatų turinčiuose dirvožemiuose, kurių reakcija neutrali arba silpnai šarminė. Augalui grėsmę kelia tiesioginis augalų naikinimas, toks kaip žiedų skynimas, buveinių pokyčiai (medynų tankėjimas), ištisinės samanų dangos susidarymas. Kai kuriose buveinėse grėsmę gali kelti invaziniai augalai, ypač gausialapiai lubinai. Palankiai vėjalandžių šilagėlių populiacijas veikia spyglių ir nuokritų bei samanų paklotės šalinimas, dalinis dirvožemio praardymas, pažeminiai gaisrai. Norint veiksmingai organizuoti ir įgyvendinti rūšies apsaugos priemones, reiktų pakeisti teisės aktus. Rūšis yra įrašyta į ES Buveinių direktyvos II, Berno konvencijos I priedus.

Rūšys, išbrauktos iš Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo nuo 2019 sausio 1 d.:

Didysis dančiasnapis (*Mergus merganser*) priklauso žąsinių (*Anseriformes*) būriui, Lietuvoje perinti, migruojanti ir žiemojanti rūšis. Lietuvoje didžiausia perinčios populiacijos dalis susitelkia miškingoje pietinėje, rytinėje, pietrytinėje dalyse palei ežerus ir upelius, išilgai Nemuno ir kitų didžiųjų upių. Užfiksuota tendencija apsigyventi miestuose (Vilniuje ir Trakuose). Lizdus krauna miškingose vietovėse prie ežerų ir upių medžių drevėse, apleistų pastatų plyšiuose, ertmėse tarp akmenų ar suvirtusių medžių, per gegužės – birželio mėnesiais. Grėsmę kelia tinkamų buveinių mažinimas (senų drevėtų medžių iškirtimas), todėl rūšies išsaugojimui svarbu tinkamų medžių upių ir ežerų kaimynystėje išsaugojimas. Dažnai lankomose vietose paukščiams gali būti trukdoma maitintis. Rūšis yra įtraukta į Berno konvencijos III, Bonos konvencijos II priedus, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos II priedą.

Rudoji viksvuolė (*Cyperus fuscus*) – vienmetis, žolinis, sėklomis besidauginantis lelijainių (*Liliopsida*) klasės viksvuolinių (*Cyperaceae*) šeimos augalas. Auga upių, ypač senvagių, ežerų ir tvenkinių bei balų

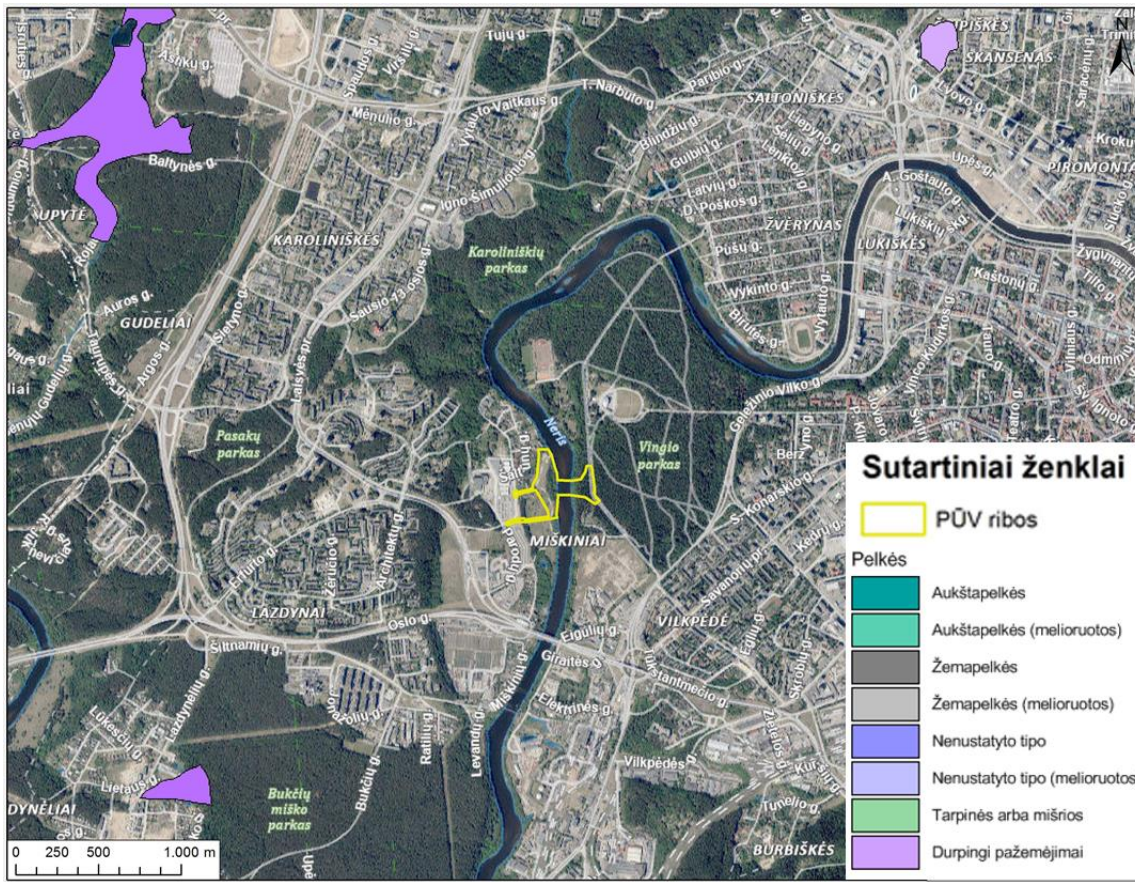
smėlėtose ir dumblėtose pakrantėse, drėgnose pievose, pievų ir miškų kelių drėgnuose pakraščiuose ir provėžose, apyvelkiuose, karjeruose. Augavietės ilgesnį ar trumpesnį laiką būna užlietos, augalai išauga vandeniui nuslūgus. Augalui grėsmę kelia vandens telkinių pakrančių pertvarkymas jas grindžiant, tiesinant upių vagas (sunaikinamos natūralios buveinės), vandens telkinių tarša (eutrofinių vandens telkinių pakrantėse suveši nitrofiliniai augalai, kurie nustelbia smulkiuosius vienmečius augalus). Šiai rūšiai pražūtingas natūralių sezoninių vandens lygio pokyčių sutrikdymas buveinėse – kai nėra vandens lygio svyravimų, smulkieji vienmečiai augalai neįstengia konkuruoti su pastoviomis hidrologinėmis sąlygomis suvešintais daugiamečiais augalais.

Europos Bendrijos svarbos rūšis (Buveinių direktyvos 4 priedo rūšis):

Žieduotoji strėliukė (*Sympecma paedisca*) – žirgelių (*Odonata*) būrio, žaliųjų strėliukių (*Lestidae*) šeimos vabzdys. Lervos aptinkamos mezotrofiniame ar vidutiniškai eutrofiniame stovinčiame vandenyje, kartais lėtai tekančiame vandenyje: dideliuose ežeruose, žemapelkėse, durpynuose. Buveinėse gausi kranto ir vandens augalija. Suaugėliai žiemoti renkasi iki kelių kilometrų nuo vandens telkinių nutolusias buveines, kurios bent iš kelių pusių yra apsuptos aukštaūgių žolių augalija, besiribojančia su aukštesniais krūmais ar medžiais. Rūšiai grėsmę kelia užtvankų statymas, užterštos nuotekos, buveinių kaita, sausros.

4.6 Pelkės ir durpynai

Remiantis Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapiu analizuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse pelkių ir durpynų nėra fiksuojama. Artimiausi durpingi pažemėjimai nuo PŪV yra nutolę apie 2,4 km pietvakarių, apie 2,7 km šiaurės vakarų ir apie 3,1 km šiaurės rytų kryptimis (žr. 18 pav.).

18. pav. Analizuojamai teritorijai artimiausios pelkės. Ištrauka iš Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapiu

4.7 Kraštovaizdis

Reljefas. Geomorfologiniu požiūriu analizuojama teritorija yra Neries vidurupio slėnio terasuotoje atkarpoje. Slėnis asimetriškas, Neries upės rytinis krantas – aukštas ir status, kylantis iki 105,0 m virš jūros lygio su atsiveriančiomis nedidelėmis ir neaktyviomis griovomis, vakarinis krantas lėkštas, pereinantis į salpinę terasą. Neries upės krante iškilusi 3-4 m aukščio buvusi Užvingio sala. Paviršius nepaveiktas technogeninių veiksnių, apaugęs medžiais ir krūmynais.

Kraštovaizdis. Vingio parko teritorija yra upių slėnių žemėvaizdyje ir priklauso terasinių upių slėnių vietovaizdžiui. Neries upės slėnį Vingio parko ribose sudaro keturios viršsalpinės terasos ir sala. Esamos situacijos vaizdas pateiktas 19 pav. Terasas (atsižvelgiant į jų paplitimą slėnyje, aukštį paviršiaus morfologijos ir aliuvio – upės sąnašų sluoksnio - sąrangos ypatybes) galima suskirstyti į du ryškius kompleksus:

- Aukštesniausias slėnio terasas (Vingio parke III-ioji ir IV- toji) – jų formavimasis yra susijęs su ledyno tirpsmo vandeniu maitinamos upės dinamika ir dėl šios priežasties, neatsižvelgiant į jų individualias morfologijos, sąrangos išsivystymo ypatybes, jos priskiriamos aukštesniajam terasų kompleksui.
- Žemesniausias (Vingio parke I-ioji ir II- toji), kurias formavo atmosferinio-gruntinio maitinimo upės eroziniai-akumuliaciniai procesai, atspindintys slėnio vystymąsi poledynmetyje (holocene), dėl ko jos priskiriamos žemesniajam terasų kompleksui.

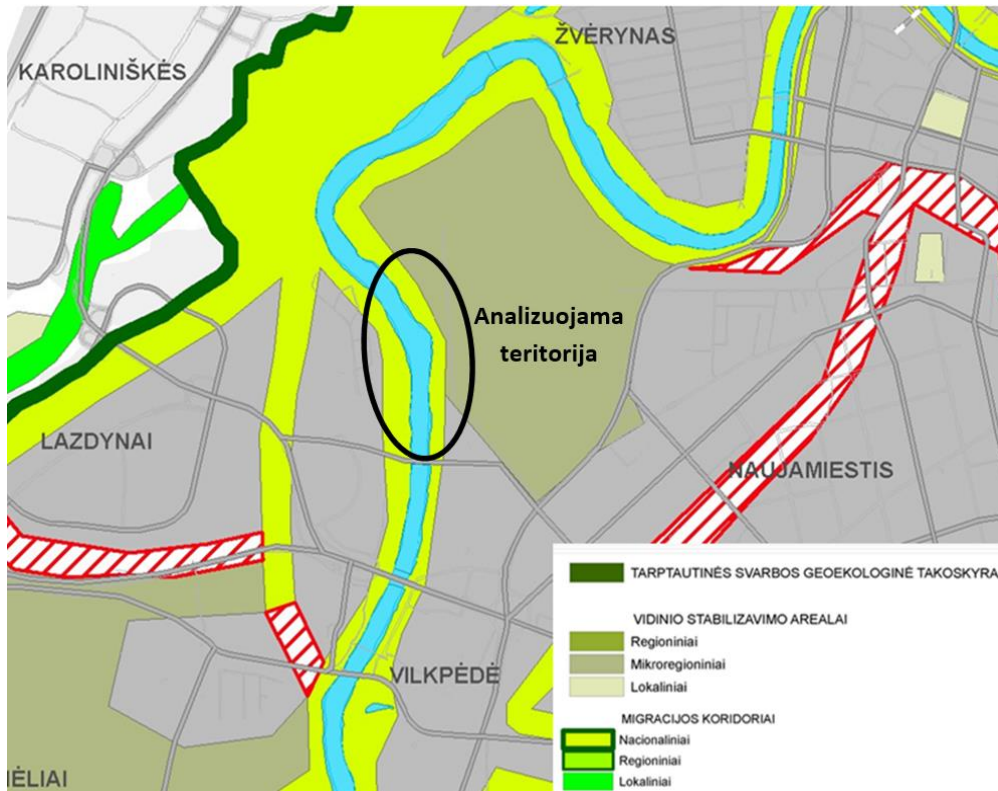
19. pav. Dabartinis PŪV teritorijos kraštovaizdis

Remiantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos keičiamo bendrojo plano sprendinių Gamtinio karkaso schema, PŪV teritorija patenka į gamtinio karkaso nacionalinį Neries migracijos koridorių, kurio geoekologinis potencialas kairėje Neries pusėje yra silpnas, dešinėje – ribotas (žr. 20 pav.).

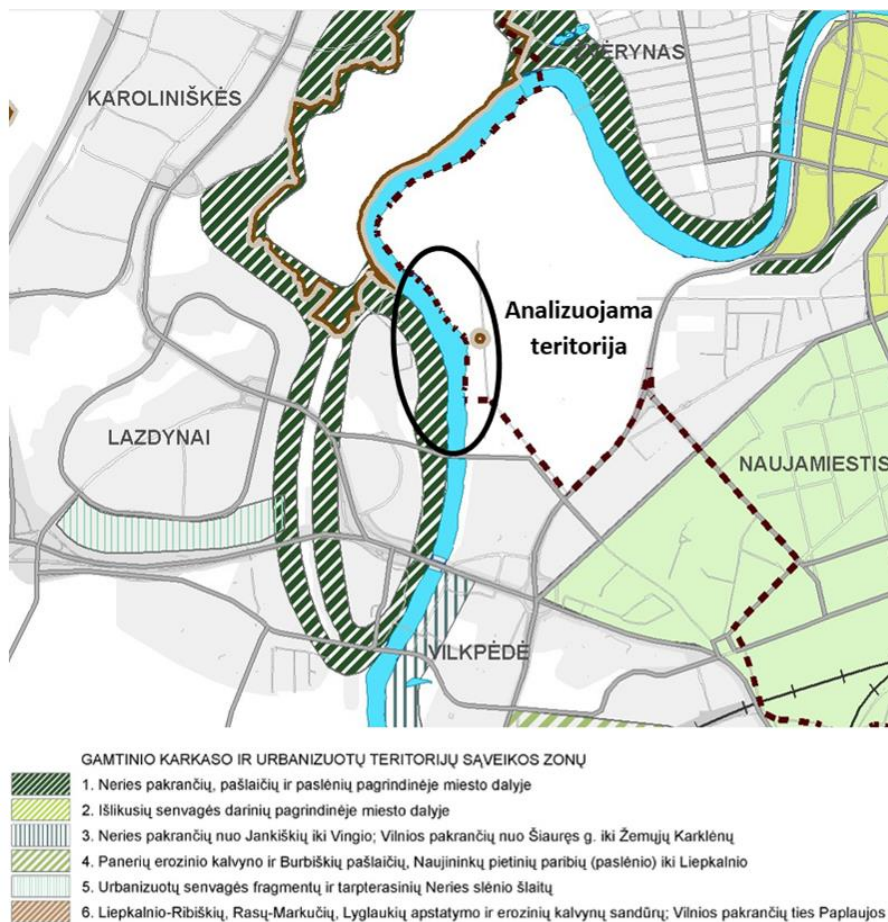
Bendrojo plano brėžinyje Nr. 5.3 „Miesto ir apylinkių gamtinio karkaso schema“ dalis analizuojamos teritorijos žymima kaip mikroregioninis vidinio stabilizavimo arealas (žr. 21 pav.). Bendrojo plano brėžinyje Nr. 5.2 „Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentai probleminėse teritorijose“, nagrinėjama teritorija pažymėta kaip patenkanti į zoną Nr. 1 – „Neries pakrantės, pašlaitės ir paslėniai pagrindinėje miesto dalyje“ (žr. 22 pav.). Šiai zonai minėtame brėžinyje nustatyti tokie tvarkymo tikslai: integruotumo didinimas tarp gamtinių (pakrantės, šlaitai) ir urbanizuotų elementų, viešojo naudojimo prioriteto stiprinimas, šlaitų ir pakrantės vizualinė apsauga. Taip pat numatytos tvarkymo priemonės: pašlaitėse ir paslėniuose, kur įmanoma, įrengiama linijinė poilsio infrastruktūra – takai, aikštės, laiptai, užstatymo pakraščiuose įrengiami želdynai, per kuriuos urbanizuotos teritorijos jungiamos su natūraliomis gamtinėmis. Pakrantėse, kur palaipsniui įtvirtinami miesto žaliosios ašies ir pagrindinės jungties prioritetai, poilsio infrastruktūra ypač tanki, papildyta dviratininkų takais. Ši jungtis susieja atskirus pakrantės parkus, šoninėmis jungtimis su ja susiejami vietiniai gyvenamųjų kvartalų želdynai; visais būdais (net ir griovimu) stabdoma užstatymo invazija, rekultivuojamas pažeistas reljefas, kompleksiskai tvarkomi želdynai. Taip pat nustatytos papildomos priemonės, intensyvus želdinimas, saugomi ryškūs reljefo dariniai, nustatyta teritorijų planavimo seka, bei apribojimai.

20. pav. Analizuojama teritorija ir gamtinis karkasas (ištrauka iš Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos keičiamo bendrojo plano sprendinių Gamtinio karkaso schemas)

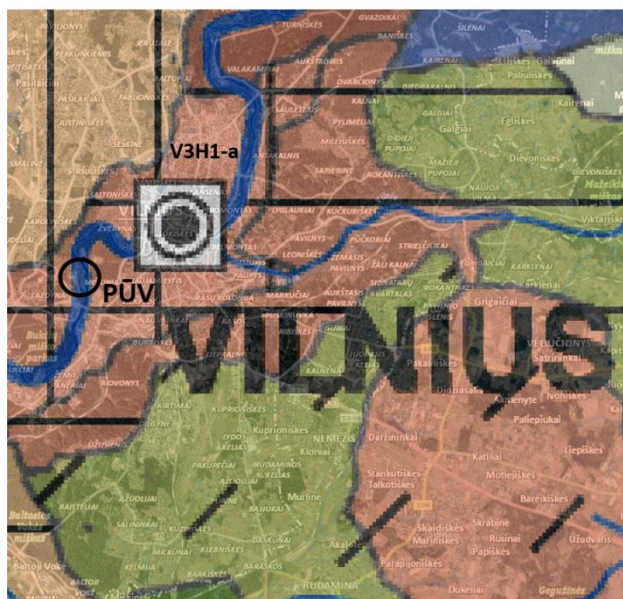
21. pav. Analizuojama teritorija ir Vilniaus miesto savivaldybės Bendrojo plano brėžinio Nr. 5.3 „Miesto ir aplinkinių gamtinio karkaso schema“ ištrauka

22. pav. Analizuojama teritorija ir Vilniaus miesto bendrojo plano brėžinio Nr. 5.2 „Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentai probleminėse teritorijose“ ištrauka

Vadovaujantis LR kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija, planuojamos ūkinės veiklos teritorija priskiriama V3H1-a tipui (vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai (vertikalieji sąskaida): V3 ypač raiški vertikalieji sąskaida (stipriai kalvotas bei gilių slėnių kraštovaizdis su 4-5 lygmenų videotopų kompleksais). Horizontalioji sąskaida – H1 vyraujančių pusiau uždary iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdis. Vizualinis dominantiškas a (kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštas vertikalių ir horizontalių dominantų kompleksas. Estetiniu požiūriu tai yra vertingos Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros (žr. 23 pav.).

Kraštovaizdžio draustiniai į PŪV teritoriją nepatenka. Artimiausias kraštovaizdžio draustinis (Karoliniškių kraštovaizdžio draustinis) nuo PŪV nutolęs apie 303 m šiaurės vakarų kryptimi.

Vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai

1. Vertikalieji sąskaida (Erdvinis despektiškumas)

- V0 – neišreikšta vertikalieji sąskaida (lyguminis kraštovaizdis su 1 lygmenų videotopais)
- V1 – nežymi vertikalieji sąskaida (banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais)
- V2 – vidutinė vertikalieji sąskaida (kalvotas bei išreikštų slėnių kraštovaizdis su 3 lygmenų videotopų kompleksais)
- V3 – ypač raiški vertikalieji sąskaida (stipriai kalvotas bei gilių slėnių kraštovaizdis su 4-5 lygmenų videotopų kompleksais)

2. Horizontalioji sąskaida (Erdvinis atvirumas)

- H0 – vyraujančių uždary neprაžvelgiamų erdvių kraštovaizdis
- H1 – vyraujančių pusiau uždary iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdis
- H2 – vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis
- H3 – vyraujančių atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis

3. Vizualinis dominantiškas

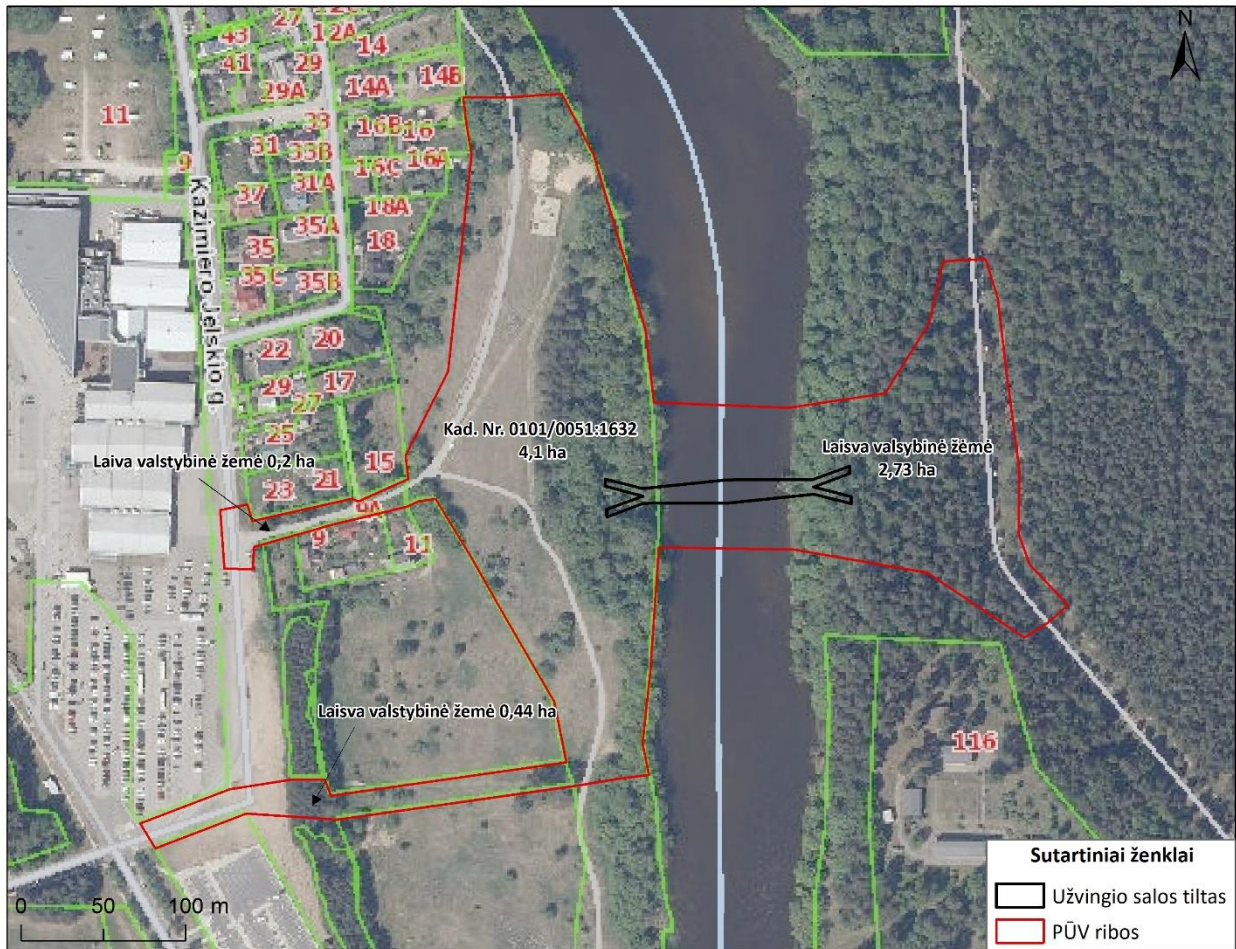
- a – kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštas vertikalių ir horizontalių dominantų kompleksas
- b – kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikšti tik horizontalūs dominantai
- c – kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikšti tik vertikalūs dominantai
- d – kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų dominantų

23. pav. PŪV vieta pagal LR kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją. Ištrauka iš Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros brėžinio (šaltinis: www.geportal.lt)

4.8 Žemėnauda

Nagrinėjama PŪV numatoma 1 sklype ir laisvoje valstybinėje žemėje: laisvoje valstybinėje žemėje (koreguojamoje rengiamu detaliuoju planu) apie 3,37 ha plote ir sklype Nr. 0101/0051:1632, žemės sklypo naudojimo būdas – atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos). Pastarajame sklype PŪV užimamas plotas yra apie 4,1 ha teritorija. Sudarytas sklypas sudaryta panaudos sutartimi priklauso Vilniaus miesto savivaldybei. Viso PŪV ribos užima 7,47 ha teritorijos plotą.

- **Sklypas.** Laisva valstybinė žemė koreguojama detaliuoju planu;
- **Sklypas.** Vilniaus m. sav., Kad. Nr. 0101/0051:1632, žemės sklypo plotas 9,1426 ha, miško žemės plotas 1,0636 ha, kitos žemės plotas 8,0790 ha. Naudojimo paskirtis - atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos, žemės sklypo naudojimo būdas – kita. Nuosavybės teisė Vilniaus miesto savivaldybė;

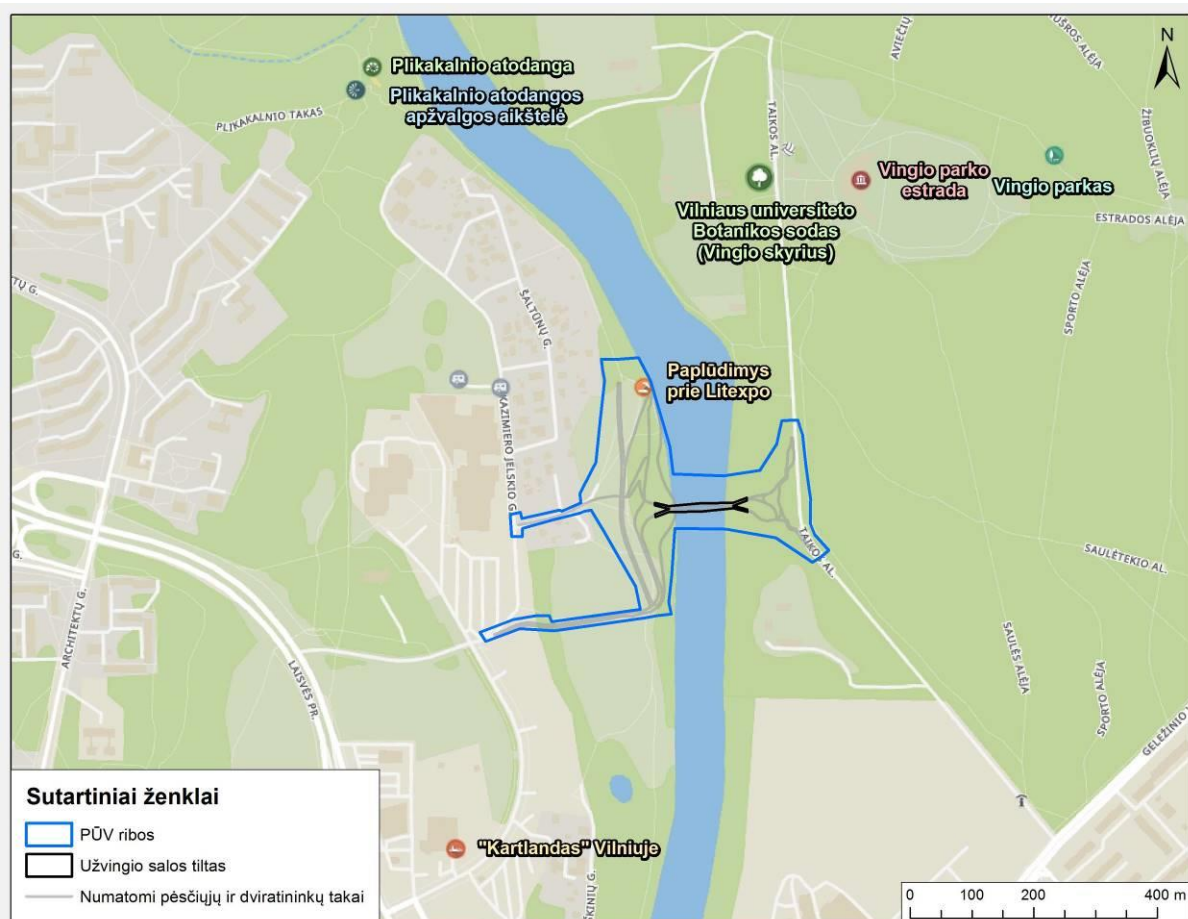

24. pav. PŪV teritoriją sudarantys sklypai

4.9 Rekreacija

Analizuojamoje teritorijoje ir greta jos yra lankytinų vietų: į PŪV teritoriją patenka paplūdimys prie Litexpo, esantis dešiniajame Neries upės krante bei Vingio parkas, esantis kairiajame Neries upės krante. Artimiausi turistiniai objektai (žr. 25 pav.):

- Vingio parkas, esantis rytinėje PŪV teritorijos dalyje;
- Paplūdimys prie Litexpo, esantis šiaurės vakarinėje PŪV teritorijos dalyje;
- Vilniaus universiteto Botanikos sodas (Vingio skyrius), nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 322 m šiaurės kryptimi;
- Vingio parko estrada, nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 326 m šiaurės rytų kryptimi;
- „Kartlandas“ Vilniuje, nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 349 m pietvakarių kryptimi;
- Plikakalnio atodangos apžvalgos aikštelė nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 578 m šiaurės vakarų kryptimi;
- Plikakalnio atodanga nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 588 m šiaurės vakarų kryptimi.

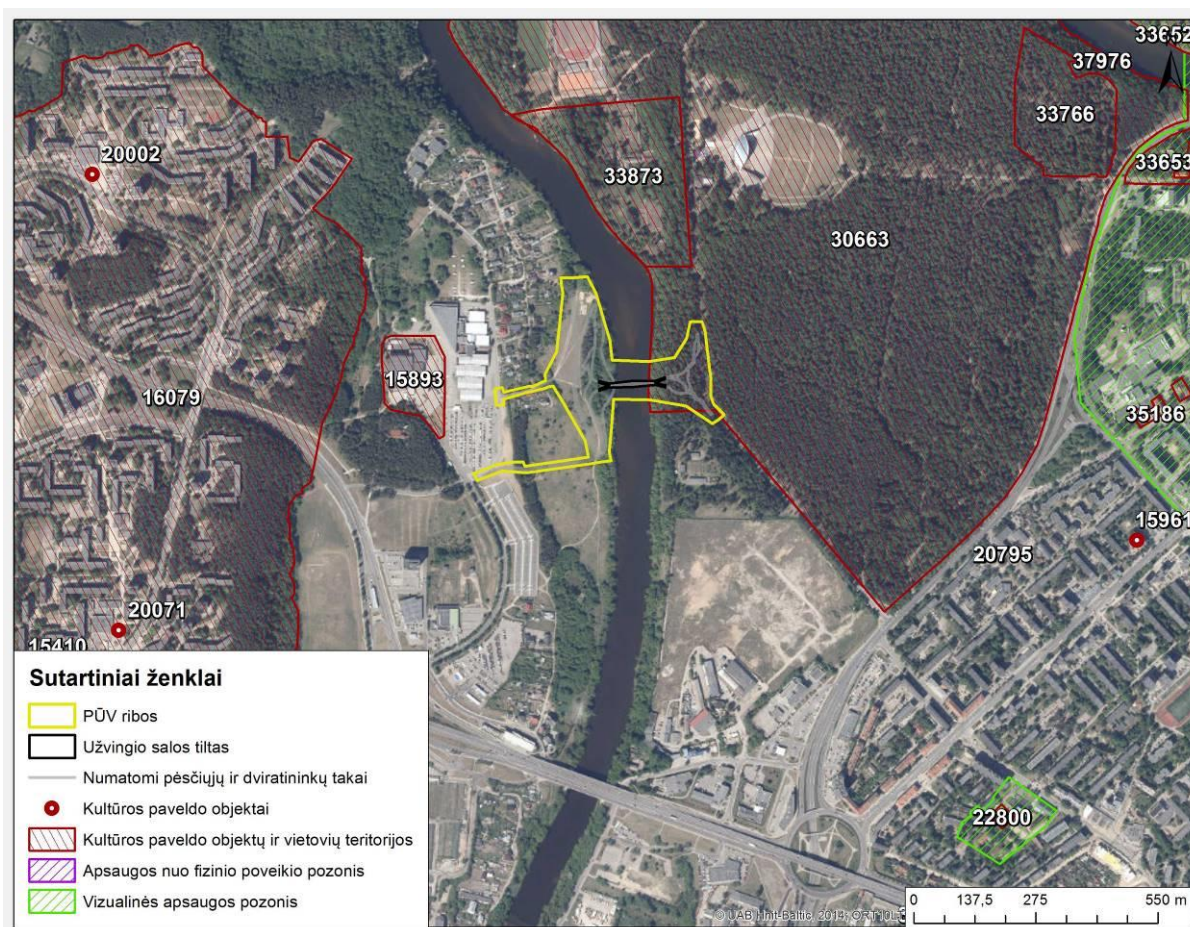
25. pav. Artimiausi turistiniai objektai (šaltinis: Lankytinų vietų, pramogų ir turizmo paslaugų žemėlapis www.pamatyklietuvoje.lt)

4.10 Kultūros paveldas

Analizuojama teritorija patenka į saugomas nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijas: su Vingio parku (kodas 30663) persidengia apie 1,904 ha plotu. Artimiausi kultūros paveldo objektai (žr. 26Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis. pav.):

- Vingio parkas (kodas 30663), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., persidengia su analizuojama teritorija apie 1,904 ha plotu;
- Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių kompleksas (kodas 33873), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., M. K. Čiurlionio g. 110, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolę apie 48 m šiaurės kryptimi;
- Vilniaus parodų rūmai (kodas 15893), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Laisvės pr. 5, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolę apie 98 m vakarų kryptimi;
- Vilniaus miesto dalis, vad. Lazdynais (kodas 16079), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 324 m vakarų kryptimi;
- Švedų akmuo su plokščiadugniu dubeniu (kodas 20795), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., S. Konarskio g. 34, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 585 m rytų kryptimi;
- Vilniaus Vingio kapinių kompleksas (kodas 33766), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., M. K. Čiurlionio g., nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 767 m šiaurės rytų kryptimi;
- Lietuvos nacionalinio radijo pastatas (kodas 35186), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., S. Konarskio g. 49, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 840 m rytų kryptimi;

- Stambiaplokštis gyv. namas (kodas 15961), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Savanorių pr. 21, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 868 m rytų kryptimi. Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta;
- Dekoratyvinė vėtrungė (kodas 20071), Vilniaus m. sav. Vilniaus m., Architektų g., nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 893 m pietvakarių kryptimi;
- Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Naujamiesčiu (kodas 33653), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 974 m rytų kryptimi;
- Dievo Apvaizdos bažnyčia (kodas 22800), Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Gerosios Vilties g. 17, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 990 m pietryčių kryptimi.

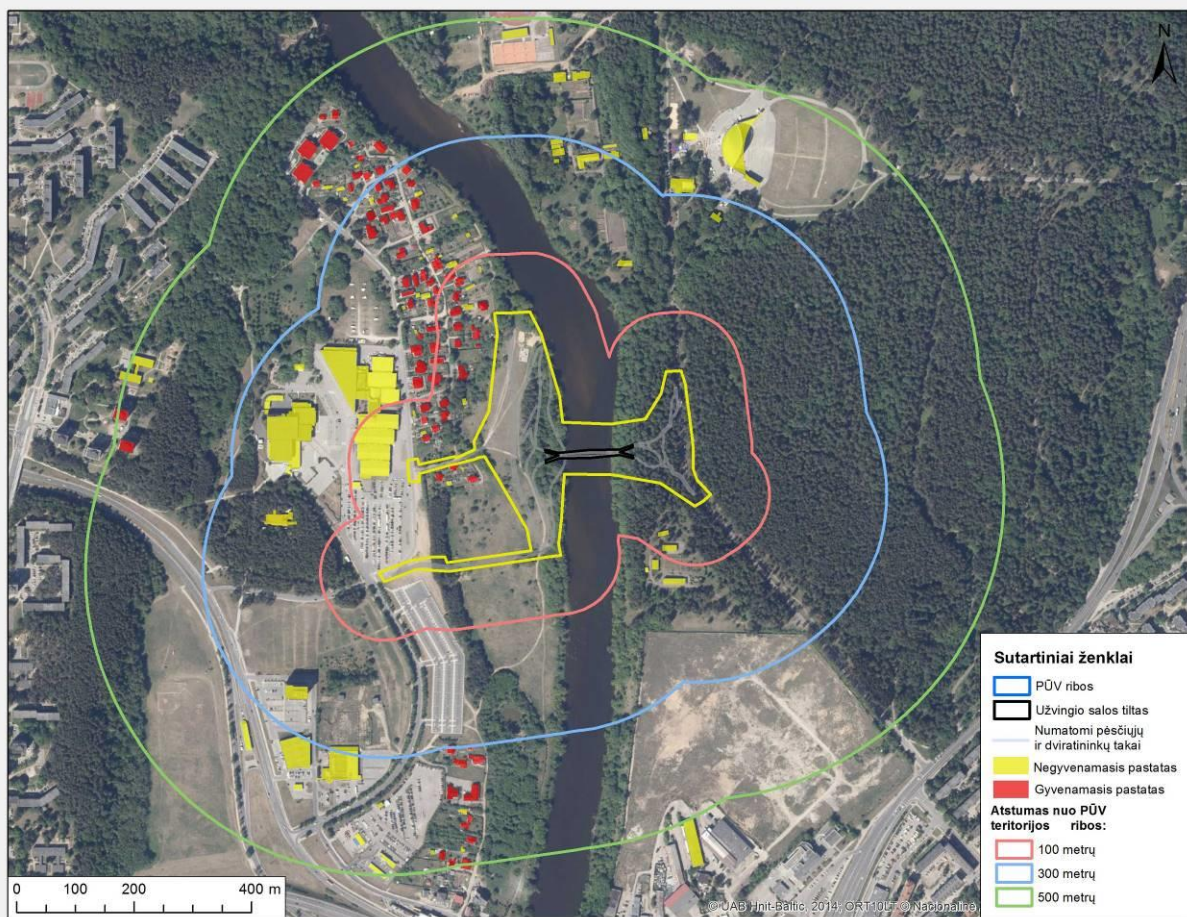

26. pav. Artimiausi kultūros paveldo objektai (šaltinis: <https://kvr.kpd.lt/>)

4.11 Gyvenamoji aplinka

Analizuojama teritorija yra vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose, abipus Neries upės. Vilniaus miesto savivaldybės duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybės gyventojų skaičius – 583 788 gyventojų, iš kurių Vilkpėdės seniūnijoje gyvena 19 735, Lazdynų seniūnijoje – 32 190 gyventojai.

Artimiausias gyvenamasis pastatas (Kazimiero Jelskio g. 9A, Vilnius), nuo PŪV teritorijos ribos nutolęs ~0 m atstumu ir sutampa su PŪV teritorijos riba ~13 m ilgio atkarpa. 500 m spinduliu aplink analizuojamą teritoriją yra 75 gyvenamosios paskirties pastatai, kuriuose gyvena apytiksliai 771 gyventojas. Bendras analizuojamos teritorijos ir artimiausių pastatų planas atvaizduotas 27 pav.

27. pav. Arčiausiai analizuojamos teritorijos esančių gyvenamosios, ir negyvenamosios paskirties pastatų išdėstymo planas

4.12 Visuomeninės paskirties objektai

Analizuojamos planuojamos ūkinės veiklos artimiausioje gretimybėje (100 metrų atstumu) nėra jokių svarbesnių visuomeninės paskirties pastatų (ugdymo, sveikatos priežiūros, viešojo saugumo užtikrinimo ir priešgaisrinės pagalbos įstaigų). Artimiausias visuomeninis pastatas – viešieji tualetai yra nutolę ~200 m rytų kryptimi.

Artimiausios gydymo įstaigos:

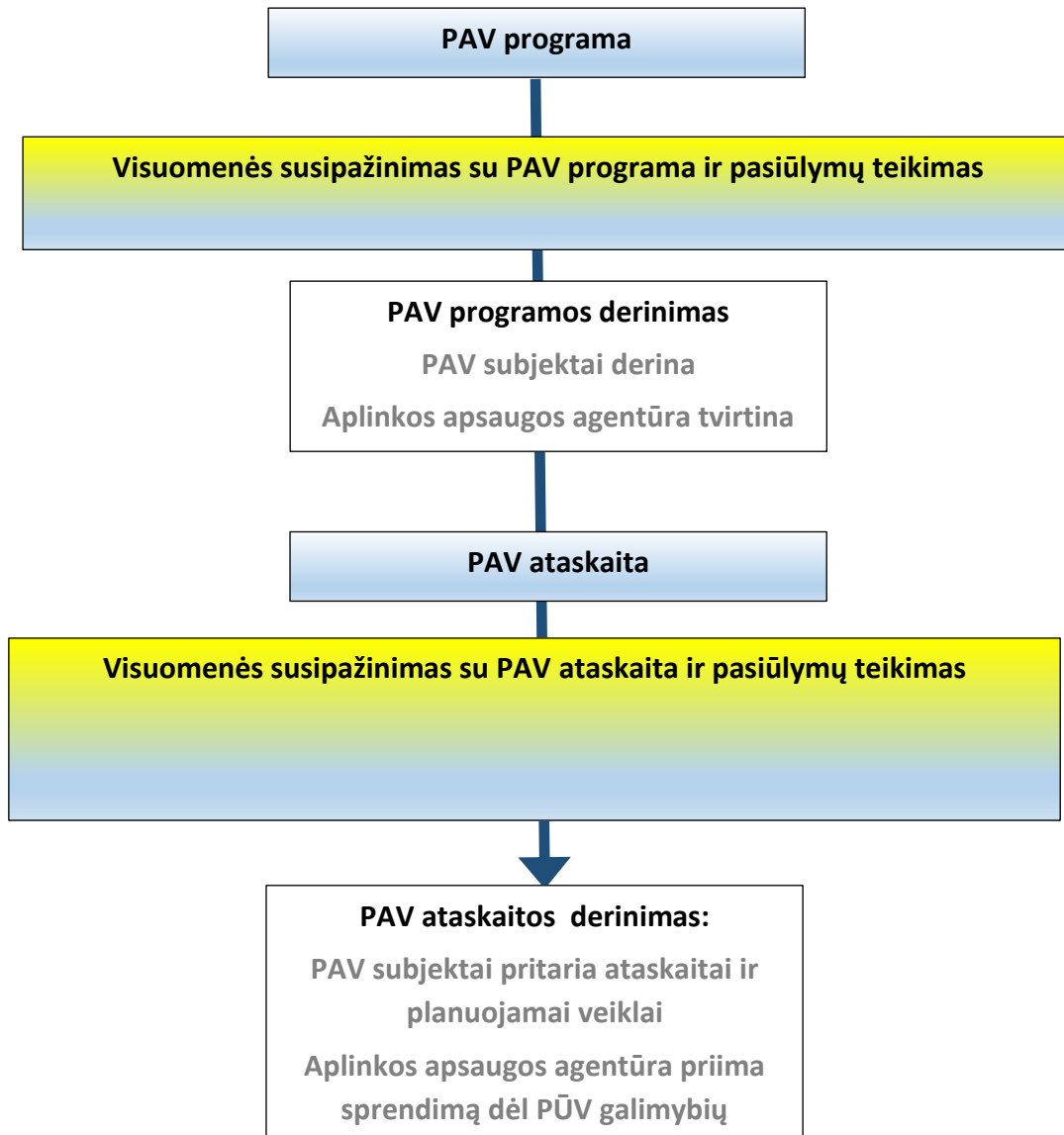
- UAB J. Girskio stuburo ligų gydymo centras (Vytauto g. 8/ Liubarto g. 7, Vilnius) nuo analizuojamo objekto teritorijos nutolęs apie 1,93 km šiaurės rytų kryptimi;
- UAB Šeimos gydymo klinika (Šiltnamių g. 29, Vilnius), nuo analizuojamo objekto teritorijos nutolusi apie 1,96 km pietvakarių kryptimi.

Artimiausios ugdymo įstaigos:

- Vilniaus darželis-mokykla "Svaja" (Architektų g. 210, Vilnius), nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 530 m vakarų kryptimi;
- Vilniaus lopšelis-darželis "Obelėlė" (Architektų g. 204, Vilnius), nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 560 m šiaurės vakarų kryptimi.

5 Poveikio aplinkai vertinimas, metodai ir priemonės

5.1 PAV procedūros

5.2 Nagrinėjami variantai

Vadovaujantis programos ir ataskaitos rengimo nuostatais, PAV ataskaitoje numatyta nagrinėti statybos technologinių ir objekto eksploatacijos sprendinių poveikį aplinkai. Numatyti galimus poveikį mažinančius priemonių variantus, tiek statybos darbams, tiek objekto eksploatacijai. Užsakovas – Vilniaus miesto savivaldybės administracija nėra numačiusi ir PAV dokumentų rengėjui vietos alternatyvos poveikio aplinkai vertinimui nepateikė.

Nagrinėjami variantai:

- 0 variantas: Esama situacija;
- A variantas: Planuojama ūkinė veikla PŪV (veikla + priemonės).

Rengiant PAV ataskaitą, priklausomai nuo prognozuojamo poveikio biologinei įvairovei gali būti taikomos kelios priemonių alternatyvos.

5.3 Poveikio aplinkai šaltiniai

PAV ataskaitoje planuojami nagrinėti poveikio aplinkai šaltiniai:

- Projektinių sprendinių vertinimas;
- Teritorijos paruošiami darbai prieš statybų darbus;
- Statybos darbai;
- Objekto eksploatacija

5.4 Nagrinėjami aplinkos komponentai

Poveikiai yra suskirstomi į kategorijas:

- Fizinė ir gyvoji gamta (dirvožemis, paviršinis ir požeminis vanduo, kraštovaizdis, biologinė įvairovė, saugomos teritorijos, gyvosios ir negyvosios gamtos išteklių).
- Kultūros paveldas.
- Poveikis visuomenės sveikatai.

Nagrinėjama visa PŪV teritorija, o taip pat ir gretimai esančios teritorijos, priklausomai nuo kiekvieno aplinkos komponento ir jo paplitimo masto.

5.5 Vertinimo metodai

5.5.1 Esamos aplinkos vertinimas

Esama aplinka vertinama remiantis esamais duomenų šaltiniais (bendrieji planai, kadastrai, elektroninės duomenų bazės, kt.), lauko tyrimais, galiojančiomis Lietuvoje metodikomis, patvirtintomis vertinimo programomis, užsienio ir Lietuvos mokslinė medžiaga. Naudojami šaltiniai, studijos, reglamentai pateikti literatūros sąrašė.

Šiuo metu yra vykdomi varliagyvių migracijos (vykdytoja: Dalia Bastyte) ir ichtiologiniai (vykdytojas: Robertas Staponkus) tyrimai, kurių metu bus atliekamas rizikos vertinimas migracijai, nerštui, ikrų brendimui ir kt. PŪV statybos ir eksploatacijos metu. Varliagyvių ir ichtiologiniai tyrimai atliekami remiantis VSTT „Natura 2000“ reikšmingumo išvada 2019-06-21 pateikta raštu Nr. (4)-V3-783(7.21). Tyrimai yra atliekami tam tikru laiku ir pagal patvirtintas-pripažintas metodikas. Varliagyvių migracijos ir ichtiologiniai tyrimai atliekami pagal techninę užduotį:

Atliekamų ichtiologinių ir varliagyvių migracijos tyrimų užduotis:

- Atlikti varliagyvių migracijos tyrimus nustatant (duomenis pateikti tekstinio formatu ir schematiškai):

- Varliagyvių įprastinius migracijos koridorius;
- Varliagyvių migracijos koridorius prieš nerštą, neršto metu ir po neršto;
- Nustatyti varliagyvių neršto vietas bei potencialiai tinkama nerštavietės vieta;
- Nustatyti iš ikrų išsiritusių buožgalvių laikymosi vietas iki susiformavusios varlės stadijos.
- Atlikti rizikos vertinimą varliagyviams (jų migracijai, nerštui, ikrų brendimui, buožgalvių brendimui ir kt.) įgyvendinus PŪV ir vykdant projekto įgyvendinimo statybos darbus.
- Numatyti priemones varliagyvių apsaugai, skirtas neigiamam poveikiui sumažinti išvengti ir/ar jį kompensuoti, įgyvendinus PŪV ir vykdant projekto įgyvendinimo statybos darbus.
- Atlikti ichtiologinius tyrimus BAST Neries upės gamtinėms vertybėms 1 km aukščiau ir 3 km žemiau planuojamo tilto (duomenis pateikti tekstiniu formatu ir schematiškai):.
- Atlikti rizikos vertinimą BAST Neries upės gamtinėms vertybėms įgyvendinus PŪV ir vykdant projekto įgyvendinimo statybos darbus.
- Numatyti tinkamas apsaugos priemones ir ar kompensacines priemones BAST Neries upės gamtinėms vertybėms apsaugoti įgyvendinus PŪV ir vykdant projekto įgyvendinimo statybos darbus.

Teritorijoje taip pat bus atliekami lauko apžiūros tyrimai prieš tai išskyrus potencialiai svarbius aplinkos komponentus ortofoto planuose ar žemėlapiuose (jei tai įmanoma), natūroje tas vietas apžiūrint detaliau. Visais kitais atvejais tyrimai atliekami maršrutiniu metodu, tiriant visas projekto aplinkoje esančias teritorijas. Galimi ir daugkartiniai aplinkos natūriniai tyrimai, jei to reikalauja analizės metu ar dėl papildomų duomenų pakitusi situacija-

Pagal tyrimų rezultatus bus tiksliai identifikuojamos gyvūnų ar augalų rūšys ar buveinės esančios PŪV teritorijoje bei už jos ribų. Parenkamos jų apsaugos priemonės tiek statybos darbų metu, tiek objekto eksploatacijos metu. Atliekamų tyrimų rezultatai ir gautos išvados bus detalizuotos PAV ataskaitoje.

PAV ataskaitoje taip pat bus remiamasi atliktu Linos Straigyttės dendrologiniu projektinių sprendinių vertinimu.

5.5.2 Triukšmas

Ataskaitoje bus vertinami veiksniai, nuo kurių priklausys generuojamas triukšmo lygis (transportas sukeltas triukšmas) ir aplinkos veiksniai, nuo kurių priklauso triukšmo sklaidimas aplinkoje (reljefas, absorbcinės savybės, pastatai, meteorologinės sąlygos). Atliekami akustinės situacijos ekspertiniai vertinimai arba triukšmo lygio skaičiavimai, sklaidos modeliavimas. Esant poreikiui bus siūlomos priemonės.

Duomenys pateikiami lentelių ir žemėlapių pavidalu.

5.5.3 Aplinkos oro tarša

Ataskaitoje bus analizuojama esama oro tarša teritorijoje remiantis pateikiama informacija viešai prieinama erdvėje: puslapyje gamta.lt ir Vilniaus miesto savivaldybės GIS atvirų duomenų tinklapyje.

Ekspertinio vertinimo metodu bus analizuojama veiklos įtaka oro kokybei. Nustačius galimą oro taršos pokytį, įgyvendinus PŪV, bus atliekami oro taršos skaičiavimai bei modeliavimas.

5.5.4 Vandens ir dirvožemio tarša

Tarša gali būti tiek vykdant statybos darbus, tiek vykdant veiklą, kurios metu susidaro paviršinės nuotekos. Ataskaitoje bus pateikta:

- paviršinių nuotekų galimas kiekis;

- duomenys apie nuotekų šaltinius ir/arba išleistuvus;
- PŪV metu susidarančių nuotekų surinkimo ir išleidimo sistemos;

5.5.5 Saugomos teritorijos, miškai ir biologinė įvairovė

Biologinė įvairovė analizuojama pagal saugomų teritorijų valstybiniame ir valstybiniame miškų kadastruose pateikiamus duomenis, saugomas teritorijas aprašančius teisės aktus, jose atliktus mokslinius tyrimus, SRIS duomenų bazės duomenis.

Pagal atliktų tyrimų rezultatus, bus tiksliai identifikuojamos gyvūnų ar augalų rūšys ar buveinės, esančios PŪV teritorijoje bei už jos ribų. Parenkamos jų apsaugos priemonės tiek statybos darbų metu, tiek objekto eksploatacijos metu. Atliekamų tyrimų rezultatai ir gautos išvados bus detalizuotos PAV ataskaitoje.

PAV ataskaitoje bus remiamasi atliktu Linos Straigytes dendrologiniu projektinių sprendinių vertinimu.

5.5.6 Kraštovaizdis

PAV ataskaitoje aprašoma esamo kraštovaizdžio būklė, įvertinami galimi pasikeitimai po PŪV įgyvendinimo, nagrinėjamas galimas statybų poveikis. Nagrinėjamas galimas poveikis vietovės gamtiniam karkasui, rekreacinėms teritorijoms, esminiams kraštovaizdžio sąrangos komponentams ir kraštovaizdžio vizualiniams pokyčiams.

Kraštovaizdžio vertinime atsižvelgiama į teisinę dokumentų bazę, naudojamos metodikos ir žemėlapiai pateikti literatūros sąrašė.

5.5.7 Kultūros paveldo objektai

Remiantis Lietuvos nekilnojamo kultūros paveldo registro duomenų baze, sutikrinami ir įvertinami artimiausi kultūros paveldo objektai ir galimas poveikis jiems, vertinamos kultūros paveldo objektų vizualinės apsaugos zonos, pateikiamos išvados.

5.5.8 Visuomenės sveikata

Atliekama planuojamos teritorijos vietovėje esamos visuomenės sveikatos būklės analizė (analizuojami visuomenės grupių demografiniai ir sveikatos statistikos rodikliai, kurie yra prieinami ir reikšmingi vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai). Pateikiama:

- vietovės gyventojų demografiniai rodikliai;
- gyventojų sergamumo rodiklių analizė;
- gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė;
- gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis.

Įvertinami gyvenamosios ir visuomeninės paskirties teritorijos.

Atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas dėl planuojamos ūkinės veiklos sukiamų rizikos veiksnių poveikio. Taip pat įvertinamas poveikis dėl planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir (ar) galimų ekstremaliųjų situacijų.

Fizinės aplinkos veiksniai, tokie, kaip triukšmo ir oro taršos pokytis įvertinami kiekybiškai, nustatomi prognozuojami taršos kiekiai, kokybinė teršalų sudėtis, jų atitiktis teisės norminiams aktams. Rizikos visuomenės sveikatai vertinimui naudojamas teršalų ir triukšmo dozės kriterijai. Įvertinama projekto nauda/žala visuomenei pagal teršalų/triukšmo dozės kriterijų (teršalų/triukšmo

dozė – tai sumodeliuotos teršalo koncentracijos/ekvivalenti triukšmo dydžio ir ribinės vertės santykis). Nustatoma, kaip pasikeis teršalų/triukšmo dozė visuomenei po projekto įgyvendinimo.

6 Priemonės neigiamo poveikio sumažinimui

PAV ataskaitoje siūlomos poveikio aplinkai sumažinimo priemonės, t. y. priemonės, kurias taikant galima sumažinti neigiamą planuojamos ūkinės veiklos poveikį ar net visiškai jo išvengti. Poveikio sumažinimo ar prevencijos priemonės numatomos įvertinus PAV metu nustatytą poveikio mastą.

PAV rengėjai, nustatę PAV metu galimą reikšmingą poveikį aplinkai, numato priemones, kurių efektyvumas užtikrina neigiamo poveikio sumažinimą. Už poveikio sumažinimo priemonių įgyvendinimą yra atsakingas planuojamos ūkinės veiklos užsakovas.

Galimi priemonių parinkimo metodai:

- Techninis, technologinis – numatomos techninės, technologinės poveikį mažinančios priemonės;
- Analogo – poveikio sumažinimo ar prevencijos priemonės parenkamos remiantis informacija, gauta projektuojant ar vykdant tos pačios rūšies ir apimties ūkinės veiklas;
- Planavimo – planuojami ūkinės veiklos vykdymo etapai taip, kad poveikis aplinkai būtų kuo mažesnis (pvz., statybos metu siūloma sumažinti triukšmo lygį jautrių nakties paros laikotarpiu);
- Monitoringo – priemonės, skirtos sumažinti poveikį, kuris gali būti nustatytas pradėjus vykdyti veiklą (monitoringo metu).

Poveikio sumažinimo priemonių efektyvumą užtikrins:

- Parengiamas poveikio sumažinimo priemonių įgyvendinimo ir jų efektyvumo stebėsenos planas.

7 Tarpvalstybinis poveikis

Analizuojama veikla neigiamo poveikio kitų valstybių aplinkai nedarys.

8 Ekstremalios situacijos

Vertinamos galimos ekstremalios situacijos ir priemonės joms išvengti bei padariniams likviduoti

9 Poveikio aplinkai vertinimo sprendinių kontrolė ir monitoringo planas

Stebėseną ar monitoringą – tai periodinis tikslinis duomenų tikrinimas, lyginimas su standartais ar prognozėmis.

Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) sprendinių kontrolė susideda iš šių procesų:

- Stebėseną arba dar kitaip vadinamas poveikio aplinkai vertinimo auditas – tai periodinis tikslinis duomenų tikrinimas, lyginimas su standartais ar prognozėmis.
- Įvertinimas – tai poveikio aplinkai vertinimo sprendinių įvertinimas pagal monitoringo duomenis.
- Vadyba – priimami sprendimai ir numatomi veiksmų planai.
- Bendradarbiavimas – užsakovo ir ypatingais atvejais visuomenės informavimas.

Poveikio aplinkai vertinimo sprendinių kontrolė yra numatoma tais atvejais, kai:

- reikia patikslinti poveikius;
- norima pagilinti mokslines ir technines žinias;
- kontrolė yra reglamentuojama teisės aktais;
- yra jautrios teritorijos;
- abejojama dėl siūlomų priemonių efektyvumo.

Tolimesni poveikio aplinkai vertinimo kontrolės etapai yra:

- Įvertinimas – stebėsenos duomenų (poveikių bei priemonių efektyvumo) įvertinimas pagal galiojančius Lietuvoje standartus.
- Vadyba – numatomi tolimesni veiksmai t.y. papildomos aplinkosauginės, techninės priemonės (jeigu būtina).

PŪV PAV dokumento rengimo metu bus atliekama analizė vadovaujantis monitoringo nuostatais [Klauda! Nerastas nuorodos šaltinis.] ar reikalingas objekto monitoringas ir atliktų tyrimų išvadomis.

10 Visuomenės informavimas ir konsultacijos

10.1 Visuomenės informavimas programos ruošimo etape

Apie parengtą PAV programą, PAV dokumentų rengėjas, prieš pateikdamas ją nagrinėti PAV subjektams, pranešė visuomenei visuomenės informavimo priemonėse, o atsakingai institucijai – elektroniniu paštu (aaa@aaa.am.lt), kad ji per 3 darbo dienas paskelbtų savo interneto tinklalapyje.

10.2 Informavimas ataskaitos rengimo etape

PAV ataskaita pristatoma visuomenei. Visa informacija apie viešo susirinkimo laiką, vietą bei apie tai, kur galima susipažinti su poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, kam ir kaip teikti pasiūlymus paskelbiama visuomenės informavimo priemonėse: Vilniaus miesto laikraštyje, Vilniaus miesto savivaldybės, Vilkipėdės ir Lazdynų seniūnijų skelbimų lentose/internetiniuose puslapiuose, PAV ataskaitos rengėjo internetiniame puslapyje. PAV ataskaita taisoma atsižvelgiant į suinteresuotos visuomenės pasiūlymus.

PAV ataskaita bus derinama su PAV subjektais (Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Vilniaus departamentu, Vilniaus apskrities priešgaisrine gelbėjimo valdyba, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriumi ir pateikiama atsakingai institucijai (Aplinkos apsaugos agentūrai), kuri priima sprendimą dėl planuojamos veiklos leistinumą pasirinktoje vietoje.

11 Vertinimo kokybės užtikrinimas

Vertinimo kokybė užtikrinama šiais veiksmais:

- suformuodami vertinimo patirtį turinčių specialistų darbo grupę. Vertinimą atliks poveikio visuomenės sveikatai ekspertai ir aplinkosaugos specialistai, turintys ilgametę patirtį atliekant PAV procedūras, vertinant inžinerinės infrastruktūros objektus, teikiant pasiūlymus atliekų ir nuotekų tvarkymo sprendiniams, modeliuojant triukšmą, taršą ir kvapus;
- taikant atsakingų institucijų patvirtintus metodinius dokumentus ir reglamentus, patikimus duomenis bei įrodymus;
- vykdant išsamias konsultacijas su gyventojais, PAV subjektais, atitinkamais mokslo-tyrimų specialistais.

12 Siūlomas poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos turinys

Santrumpos ir paaiškinimai

Jvadas

1. Netechninė PAV santrauka

- 1.1. Vieta
- 1.2. Veikla
- 1.3. Poveikio aplinkai vertinimo modelis
- 1.4. Poveikis aplinkai
- 1.5. Poveikis visuomenės sveikatai
- 1.6. Priemonės
- 1.7. Darbo grupės išvados

2. Informacija apie planuojamos veiklos vietą

- 2.1. Vieta
- 2.2. PŪV atitiktis galiojantiems planavimo dokumentams
- 2.3. Gretimybės

3. Esamos teritorijos ir planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

- 3.1. Veiklos pobūdis
- 3.2. Statybos technologija
- 3.3. Medžiagų ir žaliavų naudojimas
- 3.4. Išteklių naudojimas
- 3.5. Atliekų ir nuotekų tvarkymas

4. Poveikio aplinkai vertinimo modelis

- 4.1. PAV procedūros
- 4.2. Nagrinėjami PŪV variantai
- 4.3. Nagrinėjami aplinkos komponentai, poveikio rūšys, vertinimo metodai

5. Poveikis fizinei ir gyvajai gamtai

- 5.1. Vanduo
 - 5.1.1. Esama būklė
 - 5.1.2. Poveikis
 - 5.1.3. Priemonės
- 5.2. Aplinkos oras
 - 5.2.1. Esama būklė
 - 5.2.2. Poveikis
 - 5.2.3. Priemonės
- 5.3. Klimato kaita
 - 5.3.1. Esama būklė
 - 5.3.2. Poveikis
 - 5.3.3. Prisitaikymo galimybės
- 5.4. Triukšmas
 - 5.4.1. Esama būklė
 - 5.4.2. Poveikis
 - 5.4.3. Priemonės
- 5.5. Dirvožemis ir žemės gelmės
 - 5.5.1. Esama būklė
 - 5.5.2. Poveikis
 - 5.5.3. Priemonės
- 5.6. Kraštovaizdis
 - 5.6.1. Esama būklė
 - 5.6.2. Poveikis
 - 5.6.3. Priemonės
- 5.7. Biologinė įvairovė, saugomos teritorijos

- 5.7.1. Esama būklė
- 5.7.2. Poveikis
- 5.7.3. Priemonės
- 5.8. *Miškai*
 - 5.8.1. Esama būklė
 - 5.8.2. Poveikis
 - 5.8.3. Priemonės
 - 5.8.4. Materialinės vertybės
- 6. *Kultūros paveldas*
 - 6.1. Esama būklė
 - 6.2. Poveikis
 - 6.3. Priemonės
- 7. ***Poveikis visuomenės sveikatai***
 - 7.1. Gyventojų demografija
 - 7.2. Gretimųbių analizė
 - 7.3. Populiacijos analizė
 - 7.4. Rizikos veiksnių vertinimas
 - 7.5. Poveikio visuomenės sveikatai reikšmingumo įvertinimas
- 8. ***Ekstremalių situacijų įvertinimas***
- 9. ***Bendra alternatyvų analizė ir vertinimas***
- 10. ***Monitoringas***
- 11. ***Tarpvalstybinis poveikis***
- 12. ***Priemonės (santrauka-lentelė)***
- 13. ***Galimi netikslumai***
- 14. ***Darbo grupės išvados***
- 15. ***Literatūros sąrašas***
- 16. ***Priedai***

13 Literatūros sąrašas

Planavimo dokumentai:

1. Lietuvos Respublikos Bendrasis planas, patvirtintas 2002 m. spalio 29 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX–1154 (Žin., Nr. 110–4852);
2. Lietuvos kraštovaizdžio įvairovės studija, 2006 – VU GMF (skelbiama Aplinkos ministerijos puslapyje www.am.lt);
3. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (Bendrasis planas galiojantis 2007 m ir rengiamas 2020 metų). <https://maps.vilnius.lt/teritoriju-planavimas#layers>

Poveikio aplinkai vertinimas:

4. Lietuvos Respublikos Planuojamos Ūkinės Veiklos Poveikio Aplinkai Vertinimo Įstatymas 1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1495;
5. Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatai, LR aplinkos ministro įsakymas 2005–12–23 Nr. D1–636 (pakeitimai LR aplinkos ministro įsakymai 2008-07 -08 įsakymas Nr. D1-368, 2010-07-22 įsakymas Nr. D1-638, 2010-05-06 įsakymas Nr. D1-370);
6. Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašas. Aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymas Nr. D1-370 (pakeitimai Aplinkos ministro įsakymai 2008-12-08 įsakymas Nr. D1-663, 2009-12-30 įsakymas Nr. D1-853, 2010-07-22 įsakymas Nr. 640, 2011-05-09 įsakymas Nr.D1-381, 2011-08-29 įsakymas Nr.D1-654 , 2015 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. D1-497);

Vandens apsauga:

7. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2010 m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. V-89 „Dėl dokumento „Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijos. Vandens telkinių apsauga APR-VTA 10“ patvirtinimo“;
8. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1–193 (Žin., 2007, Nr. 42–1594);
9. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166, 2019m. birželio 6 d.
10. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, (toliau – BVPD) reikalavimai;
11. Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (Žin., 1997, Nr. 104-2615; 2003, Nr. 36-1544);
12. Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymas Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 59-2103; 2007, Nr. 110-4522; 2009, Nr. 83-3473, Nr.159-7267; 2010, Nr.59-2938; 2011, Nr.39-1888);
13. Lietuvos higienos norma HN 24:2003 "Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai" Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455;
14. Lietuvos higienos norma HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“ patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr.V–613 ir pakeista 2010 m. kovo 30 d. Nr. V–240 (Žin., 2006, Nr. 81–3217; 2010, Nr.41–1998);
15. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės, patvirtintas LR aplinkos ministro įsakymu 2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 540, ir pakeistas 2007 m. vasario 14 d. Nr. D1–98 (Žin., 2001, Nr.95–3372; 2007, Nr.23–892);
16. Upių ežerų ir tvenkinių valstybės kadastras, Aplinkos ministerija, 2014/
<https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action;jsessionid=6B4C874524DA914500F27AF472ACD8A9>;
17. Aplinkos apsaugos agentūros puslapio duomenų bazė, potvynių grėsmė ir rizikos žemėlapis <http://potvyniai.aplinka.lt/Potvyniai/>;

Apsauga nuo triukšmo ir taršos:

18. Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, patvirtintas 2004 m. spalio 26 d. Nr. IX–2499 (Žin., 2004, Nr.164–5971; 2006, Nr.73–2760; 2010, Nr.51–2479);

19. Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintą LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 (Žin., 2011, Nr.75-3638);

Oro kokybė ir klimato kaita:

20. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymas Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) (Žin., 2001, Nr. 106-3827, 2010, Nr. 2-87; 2010, Nr.82-4364);
21. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. D1-653 „Dėl teršalų sklaidos skaičiavimo modelių, foninio aplinkos oro užterštumo duomenų ir meteorologinių duomenų naudojimo tvarkos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti“ (Žin., 2007, Nr. 127-5189, 2008, Nr.79-3137);

Žemė ir dirvožemis:

22. LR Vyriausybės nutarimas 1995-08-14 Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ (Žin., 1995, Nr. 68-1656);
23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. V-114 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 60-2004 „Pavojingų cheminių medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos dirvožemyje“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.41-1357);
24. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos informacinės bazės „Geolis“ duomenys (www.lgt.lt): „Vandenviečių žemėlapis“; „Naudingųjų iškasenų telkiniai“; „Kvartero geologinis žemėlapis M 1:200 000“; „Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapis M 1:200 000“; „Kvartero geologinis žemėlapis M 1:200 000“, 2014;

Saugomos teritorijos ir biologinė įvairovė, kultūros paveldas:

25. Nekilnojamųjų kultūros vertybių registras: <http://kvr.kpd.lt/heritage/>;
26. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos: internetinė prieiga <http://stk.vstt.lt/stk/>;
27. Valstybinė miškų tarnyba, internetinė prieiga: <http://www.amvmt.lt/>
28. Saugomų rūšių informacinė sistema: <https://sris.am.lt/portal/actionLogin.action>;

Visuomenės sveikata:

29. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2225, 2007, Nr. 64-2455, 2010, Nr. 57-2809, 2011, Nr. 153-7194);

Kita reikalinga informacija

30. Lietuvos Respublikos georeferencinis pagrindas GDB10LT (skaitmeninis žemėlapis), kurio mastelis 1:10000, Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM;
31. Lietuvos skaitmeninis ortofotografinis M 1:10000 matematinis pagrindas ORT10LT,© (skaitmeninis žemėlapis), Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM
32. Lietuvos statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės duomenys: <http://www.stat.gov.lt>;
33. Lietuvos sveikatos informacinės sistemos duomenų bazė: www.lsic.lt;

14 PRIEDAI

1 PRIEDAS. Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija, kvalifikaciniai dokumentai

2 PRIEDAS. Natura 2000 reikšmingumo išvada dėl PAV

3 PRIEDAS. SRIS išrašas

4 PRIEDAS. Neries upės atkarpos hidrologiniai - hidrauliniai tyrimai, UAB „Aplinkos inžinierių grupė“ 2020 metai